УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 96. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 23-го ТРАВНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 23, 1969 No. 96. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 22 травня 1969

В АМЕРИЦІ

ЧІЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЕДУАРДО ФРЕЙ МОНТАЛЬВА заявив, що уряд Чіле вирішив стати співвласником великих копалень міді Анаконда Компані, які оперують в Чіле під американським керівництвом. Заяву щодо цього президент Фрей склав у своїй промові до чілійського Конгресу, кажучи, що якщо названа компанія не включиться у вимагану урядом Чіле програму „чіленізації" копалень, то її копальні будуть експропрійовані, або компанія буде мусіти платити набагато вищі від дотеперішніх податки. Про націоналізацію копалень през. Фрей не згадував.

ГУБЕРНАТОР НЕЛЬСОН РОКЕФЕЛЛЕР, запитуваний у справі виборів нового посадника Ню Йорку, заявив, що він буде підтримувати республіканського кандидата. Якщо йде про дотеперішнього посадника Ліндсі, який є його особистим вибранцем, то Рокефеллер не буде активно підтримувати його кандидатуру Ліндсі, а тільки того республіканського кандидата, який здобуде в цих правиборах перемогу.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ЗСА перестерегла правління коледжів й університетів, що вони можуть втратити всю федеральну підтримку, якщо вони не зуміють поставитися рішучіше до студентських заворушень на їхньому терені. Висловлено цю пересторогу на пропозицію республіканського конгресмена Вільяма Дж. Шерла з Айови, додану до законопроєкту про додаткові федеральні витрати в сумі 3,8 більйона долярів. Пропозицію Шерла прийнято 329 голосами проти 61.

РИМОКАТОЛИЦЬКА АРХИДІЄЦЕЗІЯ НЮ ЙОРКУ відкинула так званий „чорний маніфест" Крайової Негритянської Конференції Економічного Розвитку, в якому його автори-негри вимагають від церков і синагог 500 мільйонів „репарацій" за експлуатування негрів у минулому. В спеціяльній заяві, опублікованій архидієцезією, стверджується, що цього роду „вимоги" суперечать в основному американському способові життя. Подібну заяву проголосила також екзекутивна рада Протестантської Єпископальної Церкви.

„КЮРРЕНТ ДАЙДЖЕСТ ОФ ДІ СОВЄТ ПРЕСС", журнал, публікований при Колюмбійському Університеті для інформування американських дослідників Совєтського Союзу, перенесено до Університету Стейту Огайо в Колюмбусі, де він буде появлятися далі заходами Американської Асоціяції Сприяння Славістичним Студіям. Публікується цей журнал з 1949 року і в ньому друкувалися без коментарів переклади важливіших статтей і повідомлень із совєтських журналів, газет та інших видань.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ОСЯГНУЛИ велику перемогу у Південному В'єтнамі, здобувши у 9-тиденній битві шпиль високої на 3.000 стіп гори Апові, надзвичайно стратегічно важливий, бо він контролює долину Ашав та забезпечував довгий час комуністичне постачання так званим шляхом Го Чі Міна, що його комуністи провели почерез територію Ляосу. Та гора віддалена від кордону Ляосу всього за одну милю. Шпиль гори був сильно укріплений і американці здобули його щойно після довгого бомбардування артилерією та летунством і після скинення туди 1.000 парашутистів. Загалом згинули в тій битві 43 американців, а 290 було ранених. Комуністи втратили 426 вояків убитими.

СОВЄТСЬКИЙ „ПРЕЗИДЕНТ" МИКОЛА ПІДГОРНИЙ ГОСТРО ВИСТУПИВ проти Комуністичного Китаю, закинувши йому ведення провокаційної і безвідповідальної авантурницької політики вупроти СССР та Зовнішньої Монголії. Підгорний виголосив ту промову під час своїх відвідин у столиці Зовнішньої Монголії Улан Баторі. У лайках проти Комуністичного Китаю переліцитовувався з Підгорним монгольський сателітний проводир Юмджадін Тседенбаль. Підгорний прибув до Зовнішньої Монголії з Північної Кореї, де він проте нічого поганого про Китай не говорив, бо Північна Корея живе з китайськими комуністами у великій приязні.

У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ВІДКЛАЛИ парляментарні вибори щойно на 1971 рік, щоб до того часу перевести закон про голосування за принципом „одна людина — один голос" та завести лад в країні. До цього часу в Північній Ірляндії існувала анахронічна виборча система, яка дозволяла голосувати тільки домо- і землевласникам, а що такою заможною верствою в Північній Ірляндії є здебільша протестанти, то католики були виключені. На тому тлі відбувались там хронічні заворушення.

ЄГИПЕТ ОСКАРЖИВ Ізраїль у висиланні військових саботажників почерез Суецький канал, при чому на доказ пред'явив тіло ізраїльського вояка, виловлене з вод Суецького каналу. Ізраїль твердить, що того вояка застрілили єгипетські вояки вогнем з західнього боку Суецького каналу і що він упав у канал. Тіло повернено Ізраїлеві.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КУРТ ГЕОРГ КІЗІНҐЕР ВИСЛОВИВ надію, що коли у Франції виберуть на президента Алена Погера, то буде пожвавлений рух за перетворення Західньої Европи у федерацію. Але й другий найповажніший французький кандидат, Жорж Помпіду, також займає прихильніше становище у справі об'єднання Західньої Европи, аніж його займав президент де Голль. Кізінґер перебуває тепер з відвідинами в Японії і висловив свої завваги у розмові з японськими журналістами.

БРИТІЙСЬКА КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II ВЗЯЛА участь у церемонії відкриття провінційного шотляндського парляменту. Це вперше від 1603 року британська монархиня прибула з Лондону до Единбургу з такими офіційними відвідинами, наче до чужої країни. Шотляндці були цим дуже врадувані й прийняли Єлисавету з великими парадами, 21-им гарматнім стрілом, шпаліром кавалерії і т. п. Королева і її почет їхали каретами, запряженими у чвірки коней. Зате фанатичні протестанти пробували демонструвати, що на урочисте відкриття парляменту запрошено також представників Римо - Католицької Церкви.

ЖЕНЕВСЬКІ ВЛАСТІ ЗАКЛОПОТАНІ прикрою подією: дружина кол. конґресмена, одного з синів покійного президента Ф. Д. Рузвелта, Джеймса пробила його ножем під час подружої сварні. 61-річного Рузвелта перевезли до шпиталю й оперували. Він не зголосив ніякої скарги, але поліція мусіла повести слідство й притримала його дружину.

АСТРОНАВТ СТЕФФОРД ПЕРЕДАВ ЧЕРЕЗ РАДІО: „СКАЖІТЬ СВІТОВІ, ЩО МИ ПРИБУЛИ!"

Гюстон. — В середу 21 травня ц. р., о год. 4.45 по полудні, астронавти із залоги „Аполло-10" спрямували, згідно із усім пляном їхнього лету до Місяця і навколо нього, свій космічний корабель в орбіту Місяця і почали кружляти навколо нього. Влет „Аполло-10" в орбіту Місяця відбувся з допомогою шестимінутового запалення допоміжної ракети в той час, як космічний корабель находився по протилежній стороні Місяця і коли усі його зв'язки з контрольними стаціями на Землі були перервані. Після 27 мінут мовчанки, як тільки „Аполло-10" вилетів з-поза Місяця, командант залоги полковник Стеффорд передав до Гюстону тріюмфальне повідомлення: „Скажіть світові, що ми прибули!" Кружляє „Аполло-10" навколо Місяця із причіпленим до його переду місячним веґікулом збудованим з метою десанту на Місяці. Відбувались перші кружляння навколо Місяця у відстані від 70 до 1976 миль від поверхні цього земного сателіта. Під час перших кружлянь астронавти мали змогу обсервувати докладно ті частини Місяця — зокрема Море Спокою і Кратер Коперника, в околиці яких має відбутися десант „Аполло-11" в липні цього року. О год. 9.11 вечора в середу 21 травня залога обнизила свій лет до відстані 69 миль від поверхні Місяця й передала на землю зроблені нею фотографії із різних його околиць. На четвер передбачені найбільш скомпліковані операції з усієї програми лету „Аполло 10" О год. 11.45 перед полуднем астронавти Стеффорд і Сернан мали перелізти спеціяльним внутрішнім тунелем з командної кабіни до місячного веґікулу — після його роз'єднання з основним кораблем — летіти окремо навколо Місяця на відстані всього 9,2 милі від його поверхні, вивчаючи докладно ті околиці, де має відбутися липневий десант. Після закінчення їхнього лету ще цього ж самого дня о год. 11.20 вечора мало відбутися поновне об'єднання веґікулу з основним кораблем. До того часу коммодор Янг мав сам один керувати летом „Аполло-10".

У Банґкоку нараджуються союзники у В'єтнамській війні проти комуністів

Банґкок. — У столиці Таї (Сіяму) розпочалася в середу 21 травня ц. р. конференція міністрів закордонних справ і військових командантів всіх держав, що їх війська беруть активну участь на В'єтнамському фронті проти комуністів: З-СА, Південний В'єтнам, Філіпіни, Сіям, Південна Корея, Австралія і Нова Зеляндія. У тій конференції з американського боку беруть участь державний секретар Вілліям Роджерс, командант збройних сил на Тихому океані адмірал Джан Мек-Кейн, головний командант американських військ у В'єтнамі генерал Крейтон Абрамс, амбасадор Елсворт Банкер і інші. Ця конференція розпочалася безпосередньо після закінчення конференції членських держав Південно - східнього азійського пакту (СЕАТО) — З-СА, Британії, Австралії, Нової Зеляндії, Філіпін і Таї, на якій всі ті держави потвердили потребу зберегти СЕАТО, дармащо прийнята ними спільна остаточна декларація втримана в межах тільки загальної фразеології, без докладного спрецизування обов'язків членських держав.

З СССР видалено кореспондента „Вашінґтон Посту" за „очорнювання"

Москва. — Кореспондента „Вашінґтон Посту", 41-річного Анатоля Шуба, викликали до совєтського міністерства закордонних справ, де Фйодоров Сімонов з департаменту преси заявив йому, що йому відбирають його акредитацію та доручують виїхати з Совєтського Союзу до 48 годин. Його дружині дозволили залишитися в Москві ще на короткий час для ліквідації справ. А. Шубові закинули „очорнювання" Совєтського Союзу в його кореспонденціях, в яких він вірно подавав факти про ту в'язничу країну, зокрема про ролю військовиків, та жалюгідні відносини в ній. Попередника Шуба, кореспондента „Вашінґтон Посту" Стіфена Розенфельда, видалили в 1965 році за статті про Олеґа Пенковського, совєтського полковника-шпигуна, якого большевики розстріляли за видачу західнім державам безцінних інформацій. На місце Шуба призначено вже журналіста Антоні Астрахана. Весною ц. р. большевики заборонили Шубові та кореспондентові „Н. Й. Таймсу" Генрі Каммові поїхати в Україну. З Державного Департаменту заявлено, що за видалення Шуба Америка застосує відплату.

Шкільна Рада УККА складе візиту Владиці Мстиславові у Бавнд Бруку

Ню Йорк. — З Канцелярії Українського Конґресового Комітету повідомляють, що в суботу 24 травня в пополудневих годинах відбудеться авдиєнція представників Шкільної Ради УККА, на чолі з д-ром Е. Жарським, у Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА. Представники Шкільної Ради УККА зустрінуться з Архиєпископом У-ПЦеркви і тимчасовим головою УАПЦеркви Владикою Мстиславом. Будуть обговорені проблеми українського виховання молоді, шкільництва, питання підручників та українських шкіл та пов'язані з цим проблеми.

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Танцювальна група під керівництвом хореографа Романа Петріни, молодша і старша групи бандуристів при Українському Народному Домі під мистецьким керівництвом Романа Левицького, виступлять на великому Вечорі українських народних танків. Виконавці — переважно діти й молодь. Концерт відбудеться у великій залі УНДому в Джерзі Сіті, в неділю 25 травня, о 3-й г. по полудні. Вся програма складається із 17 точок — танцювальних, вокальних і музичних.

ПРЕЗ. НІКСОН НАЙМЕНУВАВ ВОРРЕНА ІРЛА БИРҐЕРА НА ГОЛОВНОГО СУДДЮ НАЙВИЩОГО СУДУ

Вашингтон. — В середу 21 травня ц.р. о год. 7-ій вечора тут у Східній кімнаті Білого Дому відбулася урочистість найменування нового Головного Судді Найвищого Суду ЗСА. Започаткував цю урочистість короткою промовою президент Ніксон, стверджуючи, що найменування Головного Судді є найбільш важливою номінацією з тих, що їх Президент ЗСА може провести під час свого урядування і повідомляючи, що його вибір впав на дотеперішнього суддю Апеляційного Суду ЗСА, Дистрикту Колюмбія, Воррена Ірла Бирґера. Бирґер має зайняти становище голови Найвищого Суду, що його досі займав Ірл Воррен, який зрезигнував й реченець урядування якого закінчується з кінцем червня ц.р. Новонайменований Головний Суддя має 61 рік, він народжений у Ст. Пол, Міннесота, й належить протягом усього свого життя до республіканської партії. В 1952 році Бирґер підтримував вибір ген. Айзенгавера на Президента ЗСА і був призначений ним на заступника генерального прокуратора. Найменування Бирґера на Головного Суддю зустрілося із признанням консервативних кіл Сенатської Правничої Комісії, зокрема її членів із Півдня і республіканців. В. І. Бирґер є представником більш консервативного поміркованого напрямку в американськім судівництві, рішучим прихильником дотримування права й порядку. В найближчому часі президент Ніксон має найменувати ще одного члена Найвищого Суду — на місце, що його займав донедавна Ейб Фортас, який зрезигнував під тиском публічної опінії.

Москва дещо змінює становище в ізраїльсько-арабському конфлікті

Москва. — Московська „Правда" надрукувала статтю свого референта азійсько-африканських справ, Ігоря Бєляєва, в якій той стверджує, що „поминаючи деякі специфічні обставини кризи, ізраїльсько-арабські безпосередні переговори були б доцільні. Було б прегарно, як би обидві сторони могли засісти й переговорити всі справи, що їх дотичать. Але слушно звертають увагу в Каїро, Дамаску, Аммані й Бейруті, що безпосередні розмови не є можливі, коли Ізраїль займає значну частину арабської території" Закордонні дипломатичні й часописні обсерватори у Москві вбачають у тій статті відхил Совєтів від дотеперішнього беззастережного підтримування арабських держав в їх поставі супроти Ізраїлю. Практично, совєтський уряд — твердять найперші коментатори — готові впливати на арабські держави, щоб вони погодилися на безпосередні переговори з Ізраїлем, якщо Ізраїль звільнив би тільки частину окупованих ним арабських земель. На нарадах чотирьох амбасадорів в ОН совєтський амбасадор Яков Малік буцім-то признав, що відкликання ізраїльських військ з окупованих арабських земель стоїть у безпосередньому зв'язку з іншими справами, що їх треба би переговорити і узгіднити. В минулу середу 21 травня знову відбулася така конференція „амбасадорів „чотирьох великих" у Ню Йорку, цим разом у помешканні французького дипломата Армана Берара з участю амбасадорів Чарльса Йоста від ЗСА, лорда Карадона від Британії і Якова Маліка від СССР.

Василь Біляк підтримує Москву в підготові до з'їзду комуністів

Москва. — До Москви прибула 4-членна делеґація від компартії Чехо-Словаччини з Василем Біляком у проводі. Василь Біляк — це один із найбільших прислужників Москви, прихильник совєтської інвазії до Чехо-Словаччини. Він є тепер членом керівної 11-членної партійної Президії. Дальшими членами тієї делеґації є видалений весною минулого року, в ході демократизаційного процесу в ЧССР, з партійного апарату, але привернений туди недавно під натиском збоку Москви — Павел Аверсперґ, Ладислав Новотни і Мірослав Міллер. Ціль приїзду тієї делеґації — взяти участь в останній підготовній конференції до великого міжнародного збіговища, що заплановане у Москві на першу половину червня. Склад тієї чесько-словацької делеґації вказує на те, що компартія Чехо-Словаччини на цілій лінії підтримуватиме становище Москви щодо планованого Москвою „засудження" китайських комуністів за „доктринерство" і „розбивання єдности комуністичного міжнародного руху" та, можливо, й юґославських комуністів за їх „ревізіонізм".

„Правда" заповідає почорніння американських міст

Московська „Правда" з 29 квітня помістила великий репортаж свого кореспондента у Вашинґтоні, Стрельнікова під наг. „Хворі міста". Кореспондент вважає хворими американські міста тому, що у них є бідні дільниці, що вони закурені автами і заводами та що в них відбуваються часто заворушення. Він вважає хворобою американських міст також те, що до них напливає чорношкіре населення. „Правда" пише: „Фахівці вважають, що в 1975 році 75% населення міста Нюарку біля Ню Йорку становитимуть негри, міста переповняться соціяльним динамітом". Вважають, що до 1975 року населення Атланти, Нового Орлеану, Балтимору, Чикаґа, Дітройту, Філядельфії, Мемфісу, Сен Луїсу буде на 60-70 відсотків складатися з негрів, а з міст далі втікатимуть білі обивателі". Московська газета цитує вислів американки, яка сказала: „Виходячи з будинку, ми спочатку на всі боки оглядаємось, і лише після цього йдемо, швидко, швидко, як лише можна. Дійсно, дивний спосіб життя!"... Переказуючи частково правду про недотягнення в американських містах, московська газета скриває від мільйонів читачів факти про великі і різноманітні заходи уряду у Вашингтоні та стейтових урядів, скеровані на покращення стану в містах і про найбільш далекойдучі заходи для вишколу й економічного усамостійнення негритянської частини населення ЗСА. Газета особливо цікавиться американськими містами, але не подає вісток про совєтські, де сотні тисяч родин змушені тулитись в одній кімнаті із спільною для кількох родин кухнею, де занечищене повітря і де трапляється так багато грабунків, що вже не допомагає навіть стотисячна армія „народних дружинників"...

Владика Іов у Бразилії й Арґентині

Буенос Айрес. — Владика Іов (Скакальський), перший єпископ Української Православної Церкви для країн Південної Америки, після свого недавнього прибуття із ЗСА розвиває в цих країнах велику активність, відвідує парафії, скріплює духово вірних. Куди прибуває Владика Іов, там лунківше звучить українська мова та підноситься настрій серед українських поселенців, з яких деякі ще ніколи не мали нагоди бачити православного Владики. Під час церемонії посвячення наріжного каменя під пам'ятник Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі 27 квітня ц. р. Владика Іов започаткував церемонію, а потім її ведення й докінчення передав Екзархові українців-католиків у країнах Південної Америки Владиці Андреєві Сапелякові, дaючи приклад співдружности обох історичних українських церков. Владика Іов відбув велику подорож по багатьох містах і колоніях у Бразилії, здебільшого в товаристві голови Генерального Церковного Управління на Бразилію генерала А. Долуда і о. протод. Ширяїва. Окремі переїзди між містами становили понад 500 кілометрів. Єпископ Іов відвідав Куритибу, Сан Пуло, де склав візиту католицькому кардиналові Россі, колонію-поселення Нова Україна в провінції Парана, парафію в Апукарані, де на пам'ять про першу зустріч посадив дві ялинки поблизу церкви, та інші місцевості. Всюди відправлялись при нагоді візитації Архиєрейські Служби Божі. На Богослуженні в церкві св. Володимира при Українській вулиці в Сан Кайтано до Сул, Сан Пауло, Владика Іов — колись дивізійний священик Української Національної Армії, який не раз уділяв благословення бійцям УПА, особливо підкреслив значення рідної української мови для кожної української людини у світі: „Нехай же в цей день дійсно виявиться любов до української мови — найціннішого скарбу нашого народу", сказав Владика Іов, звертаючи увагу маси вірних на велику відповідальність і обов'язки перед Українською Православною Церквою та українським народом, що спадають на кожного вірного. Журнал „Українське Православне Слово" з травня ц. р., Бавнд Брук, помістив репортаж з візитаційних поїздок Владики Іова по Бразилії, ілюстрований фотознімками.

Дев'ята Зустріч Лемків Америки і Канади відбудеться в Сиракюзах

Сиракюзи. — Організація Оборони Лемківщини, осідком Головної Управи якої є Пассейк, Н. Дж. влаштовує в суботу 31 травня і в неділю 1 червня ц. р. Дев'яту Зустріч Лемків Америки і Канади. В суботу після реєстрації о год. 3-ій по полудні відбудеться Бенкет, під час якого доповідь виголосить мґр. І. Городецький і в концертовій програмі якого будуть деклямації, співання лемківських пісень і танки. Із сольоспівом виступатимуть Люся і Любомир Гентиші. Увечері цього ж дня від год. 9-ої веч. буде забава з танками при звуках лемківської оркестри І. Ґоча з Торонта. В суботу з ранку до пізнього вечора буде відкрита влаштована під керівництвом В. Лесняка виставка лемківських речей і видань, здебільшого із його ж колекції. Одночасно можна буде оглядати виставку образів лемківського маляра Никифора із збірки С. Пельца. В неділю 1 червня після Служб Божих в українських церквах будуть продовжуватися наради задля дальшої праці Організації Оборони Лемківщини, що в них братимуть участь члени Головної Управи ООЛ. Бенкет із концертом, як також суботня забава будуть відбуватися у великій залі Українського Народного Дому при 1317 Вест Фастт Стріт в Сиракюзах.

Секретар комсомолу в Україні стурбований „бурхливим зростанням інформації"

Київ. — На нараді-семінарі керівників комсомолу в Україні виступив з доповіддю перший секретар ЦК комсомолу О. Капто. Крім звичайних пропаґандивних фраз, О. Капто повідомив, що в суспільстві України відбулись вікові зміни в сторону помолодшання. У 1961 році підлітків 14-17 літ було в комсомолі лише 17 відсотків, а тепер є 39%. Юнаки й дівчата в комсомолі до 22 років віку становлять нині 75% усього складу тієї комуністичної організації. На кожні 100 членів комсомолу, крім студентів, 77 мають вищу і середню закінчену освіту. Капто виявив, що з такою молоддю важче працювати „в ідеологічному відношенні": „Однак було б помилковим вважати, що підвищення загальноосвітнього рівня призводить до автоматичного вирішення ряду ідеологічних проблем. Навпаки, з'являються нові складності, нові проблеми. Зростання загальноосвітнього і культурного рівня молоді вимагає від комсомольських працівників величезної роботи над собою, щоб бути спроможним вести організаційно - політичну та ідеологічну роботу на рівні сучасних вимог. Наш час характеризується надзвичайно бурхливим зростанням інформації. Якщо в довоєнні роки кожна молода людина користувалась в основному трьома - чотирма джерелами інформації, то тепер їх кількість зросла до чотирнадцяти- п'ятнадцяти". Далі О. Капто сказав: „І, нарешті, ми не можемо не враховувати того фактору, що виховання підростаючого покоління проходить в умовах загостреної, непримиренної боротьби з буржуазною ідеологією". Турботи ставленика Москви в Україні поширенням інформації, очевидно, з-за кордону і то різними способами, в тому й через радіо — були наголошені в доповіді О. Капта. Він домагався посиленої праці над „політичним загартуванням учнівської молоді, школярів". Доповідач повідомив також, що „останнім часом найпильніше вивчаються партією інтереси вузівської молоді", себто студентів, і закликав працівників культури різних жанрів давати більше творів „для формування людини комуністичного майбутнього".

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Гарячий провід"

Ідея встановити безпосередній телекомунікаційний провід між Білим Домом у Вашинґтоні і Кремлем у Москві належить американському журналістові Джессові Горкіну. Цікаві інформації про „гат лайн" подав ілюстрований тижневик „Парейд" з 18 травня ц. р. Встановлено той провід щойно 30 серпня 1963 року, коли виявилось, що під час Кубинської кризи 1962 року заяви, що їх пересилали один одному Джан Кеннеді і Нікіта Хрущов, спізнялися на 18 годин. Але й „гарячий провід" не є телефонічною сполукою, яка уможливлювала б безпосередню розмову між мешканцями Білого Дому і Кремлю. Це скрізь тепер великими пресовими аґенціями і щоденниками використовуваний „телетайп", який записує на стрічці передавані на далеку віддаль слова. Таке звернення передав през. Джансон до Кремлю після того, як північні в'єтнамці заатакували американський корабель „Меддокс": Джансон попередив, що він застосує відплату супроти Північного В'єтнаму, але це не буде ворожий протисовєтський акт. З черги Косиґін заявив через „гарячий провід" през. Джансонові після вибуху ізраїльсько - арабської війни в червні 1967 р., що Москва не хоче поширення тієї війни. Білий Дім поінформував Кремль про наскок північних корейців проти „Пуебла" та про збиття ними американського літака.

Факт встановлення „гарячого проводу" і подробиці, як ним дотепер користувались, зводяться до того, що Америка виразно і щиро війни не хоче, а Москва зацукується перед провокуванням війни з остраху, що вона принесе їй загладу. Однак, большевики до цього часу ні одною посередньою заявою не виреклися своєї цілі — насадити у всьому світі комунізм. Для цієї цілі вони змагають розбудовою своїх збройних сил, розпалюванням „визвольних воєн" на зразок в'єтнамської та сприянням таким підривним організаціям, як їх бачимо в Америці.

Більшости подробиць, яку ролю відіграв „гарячий провід", не оприлюднено, бо Линдон Джансон вивіз усі дотичні акти до Тексасу. Але вже з проголошених даних виходить, що той провід придався кількакратно для врятування миру чи злагідження міжнародної ситуації. Проте, коли Москва не зречеться своєї аґресивно - імперіялістичної „місії", не допускатиме до ліквідації міжнародних конфліктів і провокуватиме далі світ щораз новими проявами свого імперіялістичного гону, то ніякий „гарячий провід" не врятує від катастрофи.

Маячіння ЦК КПСС

Коли б вірити тому, що пише московська „Правда", то виходило б, що „народи земної кулі" не мають нічого іншого на думці, як підготову до „свята століття народження великого Леніна", яке, до речі, відбудеться аж через рік і може бути „святом" лише для совєтської Росії.

Підсовєтський читач, коли б вірив „Правді", вже був би переконаний, що „соціялізм-комунізм іде переможним кроком по плянеті". Навіть деякі реформи у Католицькій Церкві совєтська преса підтягає під „всесвітній вплив соціялізму", як і заворушення бешкетників по високих школах деяких країн. Ще донедавна „Правда", побоюючись подібних студентських заворушень в СССР, таврувала „гіппісів", а „їппісів" називала „крайньою лівицею", яка, мовляв, перешкоджає „світовому походові комунізму", бо не виконує вказівок з „центру". Тепер „Правда" почала змінювати своє ставлення до студентських заколотів, і вже називає їх „революційними хвилями".

Особливе „піклування" виявляє совєтська преса, отже ЦК КПСС та його міжнародні аґенти, до країн Південної Америки. „Правда" з 15 травня в передовиці „Латинська Америка бореться" дописалась до того, що „експлуатовані й пригнічені народи того континенту все більше відчувають на собі притягальні сили соціялізму: в активний фронт боротьби проти імперіялізму обертається велетенський латиноамериканський континент". „Правда", втручаючись у справи незалежних країн Південної Америки, закликає народи тих країн „брати участь у боротьбі за звільнення"...

Це не лише газетні заклики. За ними йде діяльність комуністичної аґентури. Член ЦК компартії Венесуелі закликав „народ боротись за незалежність і визволення", себто проти власного, законного уряду. Очевидно, совєтська преса розрахована в першу чергу на запаморочення власних читачів: мовляв, інші народи також „хочуть комунізму". Однак, не можна применшувати практичних заходів Москви в країнах вільного світу: доводити до заколотів і саботажів, щоб підривати вільний світ знутра.

А. Бук

ГРОШОВА ГАРЯЧКА В ЕВРОПІ

Резиґнація п р е зидента Франції де Голля 28 квітня ц. р. захитала ще більше на европейських ринках і так уже розхитану валюту цієї країни. В надії, що франк, а вслід за ним і фунт стерлінґів будуть здевальвовані, люди кинулися міняти їх на німецьку марку. Використали це, зокрема, біржові спекулянти, які, пропагуючи підвищення вартости німецької марки, виміняли протягом двох тижнів на марки франків, фунтів стерлінґів і долярів на суму 4-ох більйонів долярів. Одначе, наплив спекулятивних грошей до Західньої Німеччини нагло зупинився 7 травня ц. р., коли уряд в Бонні по 4-годинних нарадах вирішив не евалювати марки. Вплинули на це: громадська думка (87% опитуваних заявилося проти підвищення вартости валюти) і побоювання, що зростаючий постійно експорт (зріст на 41% лише за березень) через евалюацію може подорожчати і стати менш експансивним.

Це було великою несподіванкою для економістів світу, а головно банкірів тому, що надії і пресія монетарного світу на ревалюацію німецької марки тривають, бо є вона тепер головною та найсильнішою валютою в Европі і, до певної міри, в світі.

Рішення боннського уряду було сильним ударом по кишенях спекулянтів, які зразу ж кинулися позбуватися німецької валюти, внаслідок чого почався швидкий відплив чужих грошей із Західньої Німеччини. Протягом лише одного дня відплило з тієї країни біля 600 мільйонів долярів чужої валюти. На европейських біржах фунт, франк і доляр повернули втрачену вартість. Також на нюйоркській біржі доляр набув свою 25-центову вартість одної марки (був 25.60 цента).

Німецький уряд обчислив, що третина „гарячих" грошей уже відійшла і спекулянти втратили 1.5 більйона долярів зі сподіваної евалюації марки. Деякі европейські банкіри припускають, що „гарячі", спекулятивні гроші, які вплинули до Західньої Німеччини, залишаться там до часу виборів наступного президента Франції, що відбудуться з початком червня.

Економічне п о л оження так у Франції, як і у Великій Британії, погане. В обох цих країнах торговельний балянс, зокрема в останньому місяці, неґативний: Велика Британія має 307 млн. долярів, а Франція — 272 млн. долярів дефіциту. Лондонська біржа сильно обнизилася і тепер найнижча за останніх 18 місяців (листопад 1967 року, коли фунт був девальвований).

У Франції закордонна торгівля в квітні була найбільш дефіцитова за всі попередні місяці. Французький уряд хоче сповільнити імпорт консумційних товарів через зв'язання грошей та піднесення відсотків на позичках (з 6.75 до 7.5%). Виглядає, що девальвація франка (10 до 15%) неминуча. Девальваційна пресія на франк триває вже два роки, і рятував його до цього часу де Голль, вживаючи великих резерв золота, які від травня 1967 року зменшилися з 6 до 3.4 більйона долярів. Скоро після франка буде здевальвований і фунт стерлінґів (в листопаді 1967 року здевальвовано замало — 14.3%).

У Західній Німеччині, економічно найсильнішій тепер в Европі країні, інфляція і спекуляція чужими валютами будуть степенуватися. Уряд буде змушений активно цьому протидіяти.

Останні грошові заворушення та монетарна криза на европейському континенті насторожили економістів світу, зокрема Уряд ЗСА і Міжнародний Банк у Швайцарії. Виринає потреба негайного уліпшення світової монетарної системи, щоб припинити спекуляцію, бо европейська монетарна криза не залишиться без впливів на американський доляр, який є головною міжнародною валютою, що постійно втрачає на вартості (тепер 39 центів вартости з 1939 року).

Справді загрози девальвації доляра нема, бо більшість закордонних банкірів доцінюють сильну американську економіку і вірять, що Уряд Ніксона впорається з інфляцією в недалекій майбутності. Економічний ріст ЗСА, який триває безперебійно вісім років (нечувана річ в історії американської економіки, яку знаменують циклові зрости і занепади навпереміну), дещо сповільнився. Одначе, не зважаючи на певні перешкоди, вона далі цвіте.

Не стримує росту американської економіки ні зв'язаний гріш, ні піднесена редисконтова стопа (7% — найвища в її історії), ні зростаюче безробіття, ні зменшення інвестицій, ні обкроєння бюджету, ні дефіцитовий, за перший квартал цього року оборотовий балянс, найгірший за дві декади — через громадження доляра закордоном в цілі виміни на золото, ринкова ціна якого зросла до 43.75 дол. за унцію (офіційна ціна — 35 дол.). Причина — в'єтнамська війна, яка пожирає 26 більйонів долярів річно. У висліді зростає інфляція, підвищуються з а р о б ітні платні: 8% неюнійних, 10% юнійних, 9% д е р ж авних працівників (з першим липня ц. р.), через рекордовий зріст консумції й н и х цін 9.6%, найвищий за 18 років) та коштів прожитку (4.5% більше від попереднього року).

Одначе, Уряд ЗСА вірить, що інфляцію п о с т упово вдасться припинити, частинно вже під кінець цього року, а в наступному на 3.5% — так що доляр стане стабільним. Тому треба числитися з легкою рецесією вже під кінець цього року, а поглибити її може закінчення війни у В'єтнамі, яка є головною проблемою Уряду.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Л. Настиренко

УКРАЇНСЬКЕ КІЛЬЦЕ

Історія дає приклади, коли, можна сказати, з іронії долі вчинки людей, які вважали, що вони творять історію, приводили до цілком протилежних наслідків, ніж ті, що їх сподівались ці люди.

Німецький кайзер Вільгельм II дав Ленінові мільйон марок і вислав був його до Росії, щоб учинив там большевицький переворот і тим облегшив перемогу Німеччини. Але, як відомо, після большевицького перевороту в Росії прийшла революція в Німеччині — і тому самому кайзерові довелося зрікатись престолу і тікати до Голляндії.

Другий — також недавній — приклад це убивство совєтськими катами Масарика в Чехо - Словаччині. Сталін, з примітивним переконанням убивці, що коли людина померла, то по ній нічого не лишається, — думав, що він навіки покінчив з властивим чехам демократизмом, глибоко закоріненим поняттям про соціяльну справедливість та патріотизмом. Як бачимо, убивство Яна Масарика було тим запальником, який тлів у серцях чехів, аж поки не спричинив вибуху протестів і демонстрацій, що були фактично свідченням про те, що довголітній роман чехів з росіянами окінчився навіки.

Царський уряд витрачав великі гроші на пропаґанду об'єднання слов'янських народів, центром яких мала б бути „братня Росія". Сталін одним брутальним убивством разом з Масариком „зліквідував" цю ідеалізацію Росії, як братнього і могутнього центру слов'янського світу.

Хто знає, чи історик — і то не в дуже далекому майбутньому — не спиниться з іронічною усмішкою над довголітніми стараннями Росії оточити себе з усіх сторін українським кільцем?!

Плянове переселення українців почалося вже в XIX ст., коли воно вважалось найкращим засобом у боротьбі з малоземеллям в Україні. Економісти, звичайно, дадуть новіші цифри, але мене тут цікавить інша, психологічна проблема переселенців. В усякому разі, на стор. 919 Енциклопедії Українознавства читаємо: „Українці (прибл. 3 мільйони) населюють насамперед південну частину Казахської ССР, придатну для хліборобства, та підгірські степи. Землі, заселені ними, становлять одне ціле з сусідніми землями Західнього Сибіру, Уральщини та північного Киргизстану і творять побіч Зеленого Клину другу поселенчу українську країну в Азії. Ці землі подекуди називають Сірим Клином або Сірою Україною".

Перед тим, на підставі даних з 1926 р., в статті зазначено, що в Казахській ССР українців було 13.2%. Коли ми згадаємо великі вивози українців на Сибір і в Казахстан під час розкуркулення 1930-х років, під час деукраїнізації України, зокрема Галичини одразу ж після кінця війни з німцями, і нарешті усталене хрущовське „підіймання цілини" в Казахстані, на яке вивозилось сотні тисяч української молоді під гук фанфар, — і додамо до цього невпинне вивезення української молоді за Брежнєва, то не буде помилкою сказати, що цей відсоток тепер п о т роївся, тобто українців у колишньому Західньому Сибіру, а тепер в Казахстані буде більше, ніж третина населення.

В Східньому Сибіру їх, звичайно, менше, але коли візьмемо до уваги, скільки там мусіло лишитись на т. зв. „вільному поселенні", випущених з концентраків після Сталіна та в перші роки „відлиги" і скільки туди вислано після цього, то ця кількість буде велика.

Постає питання: наскільки національно свідома ця частина українців? Спогади і цінні статті І. Світа показують, що після революції 1917 року в Західньому Сибіру було стільки свідомих українців, що вони проголосили Зелений Клин українською республікою і вітали Українську Народну Республіку! Коли додати до цього ще усвідомлення свого українства, яке прийшло до багатьох в Україні вже після програ визвольної боротьби, ностальгію молоді, висланої з України в Казахстан на „цілину", витривалість українських звичаїв і традицій — то зрозуміємо той вибух пристрасної любови до України і обурення за її пригнічення, які привели Заливаху з Сибіру в Україну, а звідти — до таборів у Мордовії!

Звичайно, маємо і такі приклади, як Євтушенко, який, хоч і признається, що його дід приїхав з України, вважає себе росіянином.

Отже, вся справа в усвідомленні українських мас, що оточують тепер з усіх сторін Росію на сході і півночі, усвідомленні, що вони — українці, окрема від росіян нація, і повинні об'єднати всі землі, на яких живуть, в одну державу або принаймні у Всеукраїнську Федерацію Евразії. Звичайно, це може звучати для декого смішно і нереально. Так само нереально звучав для багатьох у 1917 році заклик: „вся влада совєтам!" — але цей нереальний заклик вийшов переможним з усіх інших. Чому? Тому, що большевики мали гроші від кайзера Вільгельма (як це тепер доведено документами німецького державного архіву), тому, що вони одверто били на російський націоналізм і мрію про панування над світом.

У теперішніх обставинах єдиним засобом для освідомлення українців на тих величезних територіях міг би бути „Голос Америки" з його потужними радіостанціями. Але біда в тому, що технічна сторона „Голосу Америки" значно сильніша за політичну його сторону: відколи взяв він за свою мету інформацію підсовєтського населення, а не освідомлення його, тобто десь з середини 50-их років, він перестав впливати на це населення. Взаміну за це совєти відмовились від заглушування, бо й не варто було їм витрачати великі кошти на заглушування нешкідливих програм. А Едвард Морров, хоч був добрим радіо- і телевізійним коментатором, не надто широко розумівся на внутрішніх відносинах в СССР. Про це свідчить той факт, що він припинив передачі Українського відділу „Голосу Америки" на Казахстан і Сибір.

Річ у тому, що ще всередині 50-х років Український відділ „Голосу Америки" почав передавати повторювання українських програм на Казахстан і Сибір. Ці передачі слухали там дуже уважно, про що свідчили деякі листи звідти до приватних громадян. І от, Е. Морров забив тривогу, що ці програми доходили до Казахстану через 12 годин після того, як вони передавались в Україну. Він навіть наводив приклад українських передач на Казахстан, як доказ того, що „Голос Америки" спізнюється з своїми передачами. Внаслідок цього, коли Конґрес ухвалив дати на „ГА" більше грошей, щоб уникнути спізнень, вирішено... припинити пересилання повторень української програми на Сибір, хоч це був найдешевший спосіб досягнути кількох мільйонів українців, виселених з України в чужі землі і прагнучих почути рідне слово і новини бодай із 12-годинним спізненням!

Звичайно, якщо американська Інформаційна Служба буде й далі підходити до Сибіру чи України з поняттями, взятими з їх досвіду в Пенсильвенії чи в Рокефеллер-Центрі в Ню Йорку, то великого успіху з їх роботи не буде. Але треба сподіватись, що зі зміною Уряду ЗСА зміняться й люди, від яких залежить напрям праці „Голосу Америки".

Біда в тому, що зміняться вони нагорі, але внизу різні менші адміністратори залишаються все ті самі, міняючись залежно не від напряму політики, а від того, чи їм уже наспів час працювати в ЗСА, чи, навпаки — виїхати за кордон. Оці люди, що приїздять до „Голосу Америки" на два роки, а потім зникають десь у масі урядовців закордонної служби, можуть наробити залежним від них відділам, в тому числі й Українському, чимало лиха своєю необізнаністю, одвертою нехіттю до Українського відділу чи зневаженням України, як „не цивілізованої країни".

Оці небезпеки і спричинили те, що зв'язок між Америкою і українцями на величезній території, що оточує Росію, був перерваний без потреби і на шкоду Україні і ЗСА.

Український відділ „Голосу Америки" за шефування п-і Є. Залевської мав 2 години програм, за час, коли Д. Корбутяк виконував обов'язки шефа — час цей зменшився до 30-ох хвилин на день, а тепер за шефування М. Терпака знову зростає до двох годин. Отже, це дає надію, що й передавання програми українською мовою на Казахстан і Сибір може знову відновитись. Нехай новини туди приходять з запізненням на 12 годин, але нехай вони доходять і туди! А з ними нехай доходить і свідомість українського кільця, яке оточує Росію!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО РУСЬ-УКРАЇНУ Й „РУСИФІКАЦІЮ"

У „Свободі" з 14-го травня ц. р. п. Петро Ісаїв в статті „Слово, шкідливе для історії України", пише про те, що уживане в українській пресі означення московщення українського народу, як „русифікація", може бути сприйняте в позитивному розумінні, бо колись Україна називалася Русь, а українці на західніх українських землях до XX сторіччя називали себе русинами.

Вважаю таке трактування справи непорозумінням, бо похідним від Русь і русин має бути „русинізація". Слово „русифікація" є похідним від Росія і росіянин, і тут немає ніякого значення, чи це слово пишеться з одним „с" по-українськи, а чи з двома „с" по-російськи.

Українська преса цілком правильно п о слуговується словом „русифікація" на означення московщення українського народу.

І в матеріялах з України, як, наприклад, І. Дзюби чи В. Чорновола, слово „русифікація" має те саме значення, що й на еміґрації. А зовсім анекдотично виглядає твердження згаданого автора про те, що слово „русифікація", вживане на еміґрації, причинилося до вживання його в так званих „захалявних писаннях".

Слово „русифікація" було широко вживане в підсовєтській Україні й до другої світової війни в такому самому значенні, як його розуміємо й тепер на чужині. Отже, не є це ніякий еміґраційний витвір та ще й з претенсією переносу його в Україну.

В. Коваль

Бруклин, Н. Й.

ЩЕ ПРО ДИР. ГРИГОРІЯ ЦЕГЛИНСЬКОГО

Директором української гімназії в Тернополі, який трагічно помер у 1914 році при вступі російської армії до міста, був не Григорій Цеглинський, як твердить д-р Т. Сеньківський („Свобода" з 16 травня ц. р.), згадуваний Ст. Шахом у його історичному нарисі про перемиську гімназію, а його молодший брат, колишній професор Академічної гімназії у Львові, а від 1912 р. директор гімназії в Тернополі — Роман Цеглинський.

Волод. Яворський

Мейплвуд, Н. Дж.

ВИЙШЛА КНИЖКА 30 УКРАЇНСЬКИХ ПОЕТЕС

Київське видавництво „Радянський письменник" випустило в серії „Бібліотека поета", томик - антологію під наг. „Тридцять українських Поетес". Представлено їхню творчість дуже цензуровано, а стаття та примітки мають на меті позбавити тих поеток виявів любови до своєї нації та боротьби за її права. Надруковані по 2-3 твори таких поетес: Марусі Чурай, Марти Писаревської, Олександри Псьол, Катерини Соколовської, Анни Павлик, Олени Пчілки, Уляни Кравченко, Климентини Попович, Дніпрової Чайки, Одарки Романової, Олени Грицай, Л. Старицької-Черняхівської, Олександри Судовщикової, Марії Загірньої, Марусі Вольвачівни, Віри Лебедевої, Надії Кибальчич, Галини Комарової, Меланії Були, Марії Виноградової, Марійки Підгірянки, Христі Алчевської, Людмили Волошки, Ганни Супруненко, Марії Юльченко-Здановської, Ганни Луценко, Лідії Сохачевської, Вероніки Морозівни, Лесі Ясенко, Олесі Андрієвої.

Ф. Лукіянович

ЗОРГАНІЗОВАНЕ ЗЛОЧИНСТВО: МАФІЯ ТА КОЗА НОСТРА

(1)

Ми причалили до берегів цієї гостинної країни, щоб влаштувати собі життя чесною працею. За цим ми й не помічаємо, що у ЗСА існує інший, глибоко законспірований світ, до боротьби з яким закликають поліція, департамент судівництва та Президент.

Це — світ зорганізованого злочину, в якому Коза Ностра є домінуючим чинником. Не знаючи справжньої назви, її звали раніше Мафією, бо Коза Ностра з неї зродилася в кінці 1920-их років.

Департамент судівництва обраховує, що прибутки зорганізованого злочинства сягають понад 40 більйонів долярів річно. Якщо б із цієї суми обтягати податки, то всім у ЗСА податковцям можна було б знизити їх на 10 відсотків.

Почнемо від Мафії в Італії, перейдемо потім до Мафії у ЗСА 1930-их років, а далі скажемо дещо про Козу Ностру на підставі „Документів Валакі". Сподіваємось, що ця наша стаття відкриє не одну невідому сторінку нашому читачеві.

Мафія у Сицілії

В енциклопедії Британіка зазначено, що фактично невідомо, звідкіля взялась назва Мафія, що італійською мовою пишеться це слово з двома „ф" — Маффія, що про цю організацію багато написано.

Зродилась Мафія на острові Сицилії, десь в початках XVIII століття, за панування Вурбонів. Щоб охоронити свої мастки від селян, власники лятифундій заснували своєрідну охорону-сторожу. Ці сторожі почали тісно між собою співпрацювати, але згодом із оборонців перетворились на визискувачів своїх працедавців і стали їхніми панами. Мафія рішала, коли, кому та по якій ціні землевласники мали продавати свої продукти.

З часом у Мафії виробились і увійшли в життя неписані строгі закони: її членів зобов'язувала залізна дисципліна і абсолютний послух. Не дозволялось їм також найменшої співпраці з властями. За нехтування цих законів каралось смертю.

Коли почалася доба індустріялізації, поволі, але певно, Мафія посунула до міст і почала опановувати там певні ділянки. Уряд виявився безпомічним проти її дій.

Муссоліні завдав був Мафії тяжкий удар, і всі сподівались, що він її знищить. Але, заплутавшись в етіопську, а згодом у другу світову війну, він почав використовувати Мафію, даючи за це їй певні концесії.

Після війни не було в Італії ані одного уряду, що мав би силу знищити Мафію. Проте, земельна реформа та окремі масові дії значно послабили її.

Дивні звичаї в Сицилії

У Сицилії, як і в цілому світі, хлопці залицяються до дівчат. Часом вони не мають успіху і здають позиції. Не так у Сицилії. Там нещасливий залицяльник змовляється з приятелями, спільно з ними пориває дівчину у таємне місце і живе там з нею деякий час. Коли дівчина завагітніє, їй не залишається нічого іншого, як віддатись за нелюба. Подібних випадків у Сицилії так багато, що преса ледве згадує про них.

У 1965 році 22-річний Філіппо Мельодія, провідник Мафії в містечку Алькано, залюбився у 17-річній Франці Вілля. Коли Франка відкинула його залицяння, Філіппо викрав її з поміччю 11-ох приятелів в надії, що все буде гаразд. Але вперта Франка відмовлялась віддатись за Філіппа.

Філіппа та його товаришів поставлено перед суд. Він одержав 11 років, а сім його приятелів - помічників по 4 роки в'язниці.

У січні 1968 р. навістив Сицилію землетрус. Із своїми батьками Франка втекла на село. Там познайомилась вона з далеким родичем Джюзеппо Руїсі, що також втік від землетрусу. Вони полюбили одне одного і вирішили одружитись.

Весілля відбулося під особливою охороною поліції. Свідками були два адвокати молодої із судового процесу проти Філіппо, а між гістьми були два поліцисти, що охороняли її протягом останніх трьох років. Крім побажань, надійшли дарунки від президента держави Дж. Сарагата та членів уряду, як ознака їх підтримки проти Мафії.

Так завзята Франка викликала Мафію на прю.

З еміґрантами — і Мафія

В початках зорганізоване злочинство у ЗСА було опановане ірляндцями та жидами. Еміґранти з Сицилії та Італії принесли за океан Мафію, яка на жаль, прийнялася не гірше, як на матірній землі. Методи діяння прийнято ті самі, що в краю, тільки у ЗСА Мафія діяла виключно по містах. Селян залишено в спокою. Італійці внесли в цю справу питому їм тісність родинних і земляцьких зв'язків та організаційний талант, і це дозволило їм згодом опанувати злочинство.

Є докази, що в Ню Йорку ще у 1850 році і у Чикаґо двадцять років пізніше існувала тісна співпраця між злочинцями та політиканами. Злочинці тероризували виборців та провід своїх політичних противників і допомагали фінансово своїм спільникам, що взаміну за це охороняли їх від поліції.

Для осягнення своїх цілей злочинці не перебирали у засобах. Вибивання вікон, демолювання крамниць, нищення товарів, шантаж, биття і убивання людей з поміччю ножа, пістолі, рушниці, скоростріла, отруї, бомби, авта — все це стосувала Мафія.

Проґібіція — вода на млин

18-ий додаток до Конституції став відомий як „закон проґібіції" або заборони алькогольних напоїв. Він увійшов у силу 1919 р., а скасовано його в грудні 1933 р. додатком до Конституції ч. 21.

Мабуть, не було у ЗСА більш контроверсійного закону, як цей. Звичайно закони мають відстрашувати від злочину. Одначе, проґібіція спричинилася до небувалих розмірів злочинности.

У 1920-их роках між різними ґенґами почалася жорстока боротьба за виріб, доставу та збут алькоголю. Пиво та вино продуковано у ЗСА, але віскі частинно спроваджувано з Канади, а також із Мехіко. Все це вимагало справно діючої організації.

Яка безпощадна це була боротьба свідчить факт, що в самих лише Ню Йорку та Чикаґо в 1920-30-их рр. доконано понад 2.000 розкритих убивств. Ніхто не знає, скільки було нерозкритих. Найбільш голосним було убивство в день св. Валентина у Чикаґо: передягнувшись за поліцистів, убивники поставили сім членів ґенґу Морана під стінку ґаражу із руками догори і прошили їх скорострілами.

(Далі буде)

ХОР „КОБЗАР" — В XI СТОРІЧЧІ...

Перед прем'єрою опери „Анни Ярославни" в Ню Йорку і Філядельфії

Багато води пропливло в далекому Дніпрі і поруч — у ріці Делавер, що пропливає повз „місто братньої любови" — Філядельфію. Чимало змін сталося в особовому складі хору „Кобзар" у Філядельфії, заснованому тут ще в 1953 році. Співаки і співачки, здебільшого після щоденної праці, не раз дуже важкої, або ж далеко поза містом — з любови до рідного хорового мистецтва, до свого товариства і до свого незрівняного диригента та композитора д-ра Антона Рудницького, регулярно прибували впродовж понад 15-ти років на проби, удосконалювали спів, врешті почали вивчати і виступати із складними хоровими композиціями, часто із власною невеликою оркестрою (тому доводилось „випозичати" музикантів з-поміж американців). Хор „Кобзар", що ним беззмінно диригує Антін Рудницький, виступав у багатьох містах Америки і Канади, а відомий він всюди завдяки кільком довгограйним платівкам. До речі, завдяки „Кобзарю", маємо справді репрезентативне виконання українського національного гимну з оркестрою, записаного на одній із платівок. „Кобзар" вирізняється між іншим хорами тим, що виконує складні, великі, а то й монументальні твори.

Але тепер кобзарівці, хоч й далі живуть у Філядельфії та поблизу міста, яке надзвичайно розбудовується, — якщо вже не тілом, то душами переносяться через океан, до Европи, і то в дуже далеке минуле, аж у XI сторіччя! Г.-ні Ірина Ільницька з Управи хору трохи стурбована: ану ж візьме хтось та й захворіє, ану ж загубить свого меча — а що ж вартий був наш вояк в XI віці без тієї вірної зброї, меча двосічного руського? Сказати правду, всі турбуються тим і цим, але це така турбота, що дай, Боже, її кожному переживати — турбота радісної мистецької праці.

„Кобзар" співав на великих сценах, однак ніколи ще не виступав на сцені оперовій. Ось тому й турботи. Адже оці вишколені довголітніми вправами хористи — не актори, за кількома винятками. А в опері треба бути й акторами, не лише співаками. Режисерує оперу „Анна Ярославна" її композитор, тож ніхто краще від нього не знає цього нового твору та ніхто краще й не уявляє його в русі, на сцені.

Найважчі часи „випробування" для хору вже минули: нині кожний знає, коли вийти, де вклонитись, де завмерти вже тоді, коли сяйва прожекторів заллють вимогливі сцени в „Карнегі Гол" у Ню Йорку і „Тавн Гол" у Філядельфії та, напевно і в інших містах.

У суботу 17 травня, в гостиннім приміщенні „Тризуба", відбулась остання перед генеральною проба хору „Кобзар" із солістами опери „Анна Ярославна". Тут уже все мало присмак тисячолітньої давнини, коли слава України - Руси, нашої першої Княжої Держави, не була затемнена ні нападами половців, ані пізнішими інтервентами. Володарі европейських країн один за другим посилали сватів до князя великого київського Ярослава Мудрого, адже в ті часи родинне споріднення означало й допомогу князівствам від столичного Києва, що сяяв золотими банями 400 церков...

Мечники з шоломами, молоденькі студентки - хористки — придворні дівчата в князівни Анни, поважні придворні, веселі руські боярині, статечні французькі двоpяни... — все це переходить захоплюючим фільмом, переплітанням аріями і дуетами відомих оперових співаків: Лева Рейнаровича, Галини Андреадіс, Андрія Добрянського, Марти Кокольської, Івана Гоша, із солями Євгенії Василенко та молодої співачки Орисі Геака, так як розгортається сюжет опери. Час до часу вступає хор, то чоловічий, то жіночий, то голоси сплітаються в могутні акорди мішаного хору, композитор ще ледь помітним порухом руки дошліфовує останню хорову бравурну ноту. Солісти „Анни Ярославни" — в найкращій формі, і не даремно одна з хористок забула вступити, заслухавшись в один із пишних передбарокових дуетів.

Тут зібрались усі: помічник режисера З. Чайківський, автори і виконавці хоч обмеженого, через вимоги дирекцій заль, але виразного мистецького оформлення сцени: В. Дорошенко, С. Сенейко та інші члени Мистецької Студії у Філядельфії; тут і невтомні пані, які спершу студіювали мало що не на академічному рівні багато історичних українських і французьких костюмів тієї доби, а потім їх шили: дружина композитора, відома прімадонна Київської і Львівської опер Марія Сокіл-Рудницька, і п-ні Розалія Когут, яка призналась, що в п'ятницю ще дошивала два костюми до 5-ої ранку, хоча перед тим увесь день була на праці... Не було тієї суботи в залі „Тризуба" лише костюмерів для солістів та постановника хореографічної сцени в опері п-ні Роми Прийми-Богачевської, яка мала пробу з Балетом у Н. Йорку. Зате того дня особливо багато праці випало на долю відповідальної за музичну підготову хору, піяністки Роксоляни Гарасимович, яка впродовж багатьох годин акомпаніювала, і лише час до часу її „рятував", себто давав їй змогу трохи перепочити д-р Антін Рудницький. Був того дня з виконавцями опери і лібретист, який привіз Хорові „Кобзар" привіта від Екзекутиви УНСоюзу—спонзора вистави і цьогорічного ювілята: 75 років праці в Америці для добра своєї спільноти, для України, для нашої рідної культури — це таки на закордонні мірки дата незвичайна. Лібретист не лише радів виконанням опери, але й підписав біля 100 примірників лібретта до опери „Анна Ярославна", що вийшло у В-ві „Свобода" накладом у 5 000 примірників, а повернувшись уночі до Ню Йорку — в неділю писав оцей репортаж. Тож, нині дійсно всі, заанґажовані в „Анні Ярославні" — працюють, і тим краще йде праця, що на цій вільній землі ні над ким не посвистує батіг стахановщини. Інші пружини урухомлюють надзвичайно велику і складну машину, що її названо коротким словом — опера. Як нещодавно на сторінках „Свободи" писав д-р Антін Рудницький: „Сподіваємось, що опера задовольнить слухачів - глядачів та що цим твором ми причинимося до збагачення нашої рідної, української культури". Це ж стосується і оперових солістів у „Анні Ярославні", і хору „Кобзар" та всіх, хто при ньому безіменно працює. Любов до рідної, української культури!.. Як багато закладено в цьому понятті — може й сама незнищимість нашої України.

Між хористами з „Кобзаря" є пані з різних сторін України, є середнього віку матері, є й кілька зовсім молодих дівчат. Не запитав, над якими річками народились оті дорогі українки, але напевно хтось із них і над Делавером-рікою... Та вже в суботу 24-го травня в Ню Йорку, а наступного дня у Філядельфії — всі вони перебуватимуть „на дальніх берегах Дніпра", а потім паризької ріки Сени, і в залі філядельфійського „Тризуба" дзвенить дует, немов заповіт князя Ярослава Мудрого та його дочки, королеви французької:

...Хай наші повняться серця
І радістю й добром,
Хай буде дружба без кінця
Між Сеною й Дніпром!..

Хіба не того бажає український народ і нині? Тому історичний сюжет опери „Анна Ярославна" якоюсь мірою перегукується із сучасною Україною, хоча про „Анну Ярославну" почують там хіба завдяки Українському Відділові „Голосу Америки" з Вашингтону.

На запитання в одного з членів „Кобзаря", яка його думка про „Анну Ярославну", відповідь була така: „Це — державна опера, такої ще не було". Композитор Антін Рудницький довідається про цю оцінку аж тепер, із цього репортажу. Можна бути гордим за таку характеристику тим більше, що „Анну Ярославну" написано поза Україною. Останнє слово оцінки, без сумніву — за слухачем-глядачем.

Повідомлення про розповсюдження квитків у обох містах виявляють велике зацікавлення публіки новим оперовим твором. Один із принагідних „підслухувачів" проби на нижньому поверсі домівки „Тризуба", сповістив, що він закупив сам 15 квитків для родини й знайомих та що з Монтреалю прибуде до Ню Йорку на виставу його родина. Такому ентузіязму дійсно можна дивуватись і за таку увагу треба бути глибоко вдячними нашій громаді та нашому спонзорові УНСоюзові, без якого опера могла б лежати в столі, як у труні... Так десь у столі дирекції Римської Опери лежить передана з України опера „Незабудька", яку й за кордоном переслідує Москва. У вільному світі вистави нових опер на українські сцені переслідують надзвичайно високі фінансові видатки, які все ж таки частково покриються.

Але годі оцінити лише фінансовими видатками все, що треба зробити для вистави опери на сцені! Це ж сотні й сотні годин праці, а коли взяти до уваги, що для сценічного життя „Анни Ярославни" працює понад сотня людей — це кілька тисяч годин надхненної, не раз докучливої, і все ж радісної, бо творчої праці, якої нічим не можна оплатити, як і талантів, бо талант — не диплом Єиної школи. Може саме тому Екзекутива Українського Народного Союзу вирішила спонзорувати виставу нової опери, адже й саме багатотисячне членство УНСоюзу — це люди праці.

Увечорі погасло світло в горішній залі домівки „Тризуб". Це лише збіг обставин, та який вимовний факт: підготова опери „Анна Ярославна" відбувається в залі під такою відповідальною назвою. Розійшлись, роз'їхались учасники... Відомий пластовий діяч мгр. Олександер Луцький і його пані-дружина — невтомна хористка з „Кобзаря", запросила ще авторів і солістів до себе на гостину, яка... також обернулась у товариське обговорення виконання опери. Інакше, мабуть, і не могло бути: залишилося кілька днів до прапрем'єри! У тисячоліття великої княгині київської св. Ольги — вийде на американській землі її нащадок — князівна Анна Ярославна, щоб співати про братство вільних, державних народів...

Все можливе збоку виконавців „Анни Ярославни" вже зроблене.

Тепер — до зустрічі в театрі, де будемо очікувати першого помаху диригента Антона Рудницького — композитора дійсно великого маштабу.

Леонід Полтава

Хор „Кобзар" зі своїм диригентом Антоном Рудницьким

В Ню Йорку відзначено 51 роковини державної незалежности Білоруси

Заходом Об'єднаного Білоруського - Американського Комітету в складі: інж. В. Щорс, інж. М. Бахар, інж. А. Плескачевскі, п. К. Мерляк, п. М. Сенко та інші, в Ню Йорку в грецькій катедрі при 319 Східній 74 вул. 30 березня відзначено 51 роковини державної незалежности Білоруси, торжественним молебнем, який відправив Митроп. Германос в асисті білоруських священиків прот. Лапіцького, о. Ковшата, о. Иосифа Строка. Митрополит виголосив проповідь з бажанням скорого повернення Білорусії її державної самостійности. В церковній залі відбулася святочна програма заходом Білоруського Конгресового Комітету в Америці та Білоруського Американського Об'єднання в Ню Йорку, яку відкрив інж. М. Бачар. Після відспівання американського гимну пані Л. Махнюк, вислухано святочних промов М. Палуховича, англійською та К. Мерляка білоруською мовами. Відчитано проклямації в обороні державної самостійности Білоруси. Слідували привіти від представників поневолених націй і антикомуністичних організацій, як Американські Приятелі АБН — д-р Ів. Дочефф, Антикомуністичний Інтернаціонал-Шібер; ООЧСУ-О. Сок; Хорватів — капітан Антин Дошин, СВУ — ред. Ол. Каплинник, від Козаків - отаман Гласков, Американців за визволення Поневолених Націй, та інших.

В другій частині виступив репрезентаційний жіночий білоруський хор „Каліна" під батутою композитора Кс. Борісовеца (при фортепіяні Л. Щорс, Н. Борісовец, Н. Чірпіцкі). Хор виконав ряд пісень, як „Я ад вас далека" слова Я. Купала, музика М. Куліковича, „В і шанька" — слова Я. Золака, музика Кс. Борісовеца, „Заграй пастух" з сольом п-ні Л. Махнюк, народна пісня в обробці М. Мухіна. Слідували під оплесками „Лясная песьня" слова А. Русака, музика В. Алоуніка з сольом п-ні Г. Ретиш, „Ляцяць жураулі" — слова А. Новіцкого, музика І. Шама та Кс. Борісовеца, „Рузнікі" слова В. Вярби, музика М. Пятренка та солями п-ні Р. Косцюк, Л. Махнюк та Г. Ретиш й „Ой піду". Урочистості закінчено співом білоруського нaць. гимну. Прочитано привіти від Білого Дому, губернаторів, посадників, сенаторів, конгресманів та голови Ц. К. АБН Яр. Стецка й від Президента Американських Приятелів АБН д-ра Нестора Процика. Імпреза відбулася на високому мистецькому рівні й організаторам належить признання.

О. С

АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ В РОЛІ СЛІПОГО КОРОЛЯ

Це багатократне поменшення великої фотознімки в „Ню Йорк Таймсі" з неділі 4 травня 1969 р. На знимці фотограф того щоденника зафіксував сцену з давно не виконуваної в Ню Йорку опери Монтемеззі „Ль'Амор деі тре рі". Видатний молодий оперовий соліст Андрій Добрянський виступав двічі в тій опері, в ролі сліпого короля, ролю дочки якого виконувала відома солістка Марія Трафіканте. Опера йшла в Колюмбійській авдиторії „Волмен" вперше після прем'єри в 1948 р. Після надзвичайно успішного виступу в тій опері, бас-баритон Андрій Добрянський тимчасово відклав кілька анґажувань, бо виступить у двох важливих партіях в „Анні Ярославні", де співає партії князя Ярослава Мудрого, а також — Кардинала Парижу. У перших двох тижнях липня Андрій Добрянський виступатиме знову на американській оперовій сцені, на півдні ЗСА.

Вечір молоді в Міннеаполісі

Міннеаполіс. (Д.). — Молодечий ансамбль пісні і танцю знаного хореографа Петра Королевича знову дав свій концерт українській громаді в Міннесоті 11 травня ц. р. в залі парафії св. Константина, при участі 35 дітей і юнаків, що заповнили програму для присутніх гостей новими танками. Вечір, безперечно, був успішним не лише для глядача, але передусім для молоденьких виконавців, які тим шляхом засвоюють собі зразки народної культури своїх предків. Було помітним захоплення своїми строями, піснями і танками, а також гордість перед батьками та громадою за своє виконання.

Концертом вміло вела учениця 11-ої кляси Дарія Стець, яка показала, що доброю підготовкою можна в таких випадках замінити старше покоління, а приємною несподіванкою було те, що в своєму вступному слові вона закликала виконавців присвятити цей концерт Матері, бо ж це якраз був День Матері, який навколо святкувався. Дивлячись на блискучі очі й усміхи дітей, можна було справді вважати, що вони виконують свої точки якраз своїм матерям.

Танкові точки випали дещо краще, як пісні, хоч у вокальній частині допоміг Славомир Луців кількома сольовими номерами. Гучні оплески одержав молодий, 9-літній соліст у співі, Петро Цареградський, а також 8 і 9-літні виконавці, Роксана Данилюк, Петро Цареградський та Адріян Стець, у своєрідному козачкові. Юнаки вміло пописувались запорізьким танком, а дівчата народними піснями.

Петро Королевич, при помочі пань Кіри Цареградської та Ольги Луцик, вклав знову чимало праці у вишкіл дітей. Цей соборний молодечий ансамбль, який об'єднує дітей різних парафій та походжень, виказує черговї досягнення у защепленні дітям української культури, що напевно залишиться їм у пам'яті на довгі роки.

„СіБіСі Таймс" про українську музику

Торонто. — Видання „CBC Times" із 3-9 травня 1969 р., присвячене програмам тієї канадійської радіокорпорації, помістило вістку про виступ через радіо 8-го травня відомого українського співака в Канаді Иосипа Гошуляка, який виконував твори М. Лисенка, Гайворонського, Степового та ін. українських національних композиторів. Після того речиталю українського співака - баса, який мав згодом гарний відгук у пресі, канадійська СІБІСІ відразу ж передало виступ з платівки „Української радіоoркестри УССР" під диригуванням К. Семьонова та виступ „Державного ансамблю „Думка" Української ССР". Потім було передане слово про творчість українських підсовєтських композиторів, яке провадив, як сказано у виданні, „монтреальський композитор Джордж Фіяла", із зазначенням, що він народився в Україні. Юрій Фіяла говорив про творчість Л. Ревуцького та Б. Лятошинського, після чого відбулось виконання кількох творів тих композиторів. „СІБІСІ Таймс" подав короткі біографічні дані про Л. Ревуцького і Б. Лятошинського. Міжнародна секція СІБІСІ Радіо Канади у випуску ч. 2/1969 нагадує, що з Оттави передають українською мовою радіопрограму щоденно в Україну, від 1:45 до 2:15 по полудні та із стрічкового запису від 4:15 до 4:30 по полудні.

Літо на Алясці

19 квітня ц. р. інж. Денис Стахів дав у домівці 64-го Відділу в Ню Йорку цікаву доповідь про свою подорож по Алясці, ілюструючи її багатьма прозірками.

Спершу доповідач подав інформаційний огляд географії та історії того цікавого американського стейту, доповнивши інформацію про рісню Аляски, яку він з'ясував українськими, англійськими назвами. На тлі такого інформаційного огляду зрозумілими стали прозірки, які захоплювали глядачів своєю красою і різнородністю. Перед нашими очима пересувалися, на приклад, такі дива природи, як льодовики, що у своєму постійному русі змітали все, що ставало їм подорозі. Казково - кольорова рістня тундри. Лани червоної трави, фіолетові узбіччя гір, вкриті материнкою. На пеньку непорушно застигла вивірка, наче фігурка, надслухуючи виклику короткого літа...

Така доповідь ілюстрована барвистими світлинами, може насправді спонукати слухача й одночасно глядача — пуститись в далеку дорогу, яка проте не вимагає ніяких пашпортів ані особливих приготувань та відкриває тайни країни, в якій живемо.

Ірина В-о

Спільне Свячене в Гілсайді, Н. Дж.

Заходами сестрицтва св. Вервиці при українській католицькій церкві в Гілсайді, дня 13-го квітня ц. р. о годині 4-ій по обіді в церковній залі відбулося спільне свячене, з великою участю парохіян та гостей, яке започаткував та провів молитву настоятель парохії о. Т. Кравчук. Посвячені дари, приготовані сестрицтвом, смачно споживали зібрані ділячись спогадами та сучасним враженням з Великодніх Свят. Отець Т. Кравчук поділився зі своїми парохіянами короткою в українській та англійській мовах промовою, вказуючи на значення Христового Воскресіння і свячення пасок — Великодня.

Льотерію перевів голова церковного Комітету п. М. Рій, при співучасті комітетових пп. М. Стахури та М. Бубняка.

Нову, але активну парохію очолював о. М. Сузанський, а від 1967-го року — молодий ентузіяст по сьогоднішній день о. Т. Кравчук. В 1959-му році диригент В. Сиваник зорганізував церковний хор, який активно проявляє свою діяльність і тепер. 20-го жовтня 1968 року посвятив новозбудовану церкву Їх ВПреосв. Митрополит Кир Амврозій Сенишин при великім здвизі вірних Гілсайду та околиць.

А. Домарацький

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОПОВІДЬ О. Д-РА В. КЛОДНИЦЬКОГО В НТШ

Ню Йорк. — Український Військово - Історичний Інститут НТШ влаштував 10 травня ц. р. в Українському Інституті Америки — чергову Наукову Конференцію, яку відкрив сотн. З. Стефанів. Доповідь на тему „Крайова Рада в м. Хмельнику на Поділлю в рр. 1919-20" виголосив учасник тих подій о. Мітрат д-р В. Клодницький. Прелеґент, як кол. комендант ґарнізону, що був розташований в районі м. Хмельника, переповів політичні та воєнні дії, що відбувались в рр. 1919-20 в тому ж районі. Він описав переговори Петлюри з поляками, поїздку української делеґації до Москви, працю Крайової Ради, воєнні дії з большевиками і денікінцями, створення ЧУГА та ревкомів і вкінці переїзд до Тарнова. Доповідь була виголошена на підставі матеріялів, які, як друга частина спогадів прелеґента, є приготовані до публікації.

ОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ ЦЕРКВИ УСПІННЯ ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ У ФІЛЯТЕЛІСТИЧНОМУ ЖУРНАЛІ

Честер, Па. — У газеті американських філятелістів „Linn's Weekly Stamp News" з 28 квітня 1969 р. український філятеліст і журналіст із Честеру, Андрій Д. Сольчаник, помістив велику історичну довідку про церкву Успіння Пресвятої Богородиці у Львові, з відомою вежою Корнякта. Автор використав декілька наукових історичних джерел та докладно розповів американським читачам про ту будову — зразок ренесансового стилю в Україні. Публікація має назву „Церква Успіння Пресв. Богородиці у Львові", у ній не згадано, яка доля спіткала ту чудову святиню за большевиків. Для американських філятелістів стаття особливо цікава тим, що на поштовому значку-марці, виданому за гітлерівської Німеччини в 1943 р., вартістю в 6 золотих, є зображення відомої вежі, названої іменем фундатора, львівського купця-добродія Корнякта — частини церкви Успіння Пресв. Богородиці.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. О. ОМЕЦІНСЬКОГО В НТШ

Ню Йорк. — Філософічна Секція НТШ влаштувала 26 квітня ц. р. Наукову Конференцію, яку відкрив директор Секції проф. д-р В. Лев. Доповідь на тему „Епіктет, його ‚Енхейридіон' і наша сучасність" виголосив проф. О. Омецінський. Прелеґент подав засади доктрини грецького філософа Епіктета, одного з головних представників римського стоїцизму та його вказівки для вишколу ума й волі, щоб зберегти в житті людини спокій та рівновагу духа. Прелеґент нав'язав філософічні думки Епіктета до інтелектуалізму сучасної доби та цитував численні уступи з твору „Енхейридіон", що його він перевів на українську мову і приготовив до друку.

КОНЦЕРТ В. ЦІСИКА І ЙОГО ДОЧОК МАВ ВЕЛИКИЙ УСПІХ

Ню Йорк. — В неділю 18 ц. м. відбувся тут в авдиторії Українського Інституту Америки концерт скрипаля Вол. Цісика з участю його доньок, піяністки Марії, як акомпаніяторки, та скрипальки Квітки. У першій частині програми виконано твори Баха й Сент-Сена, у другій — В. Барвінського, Коса-Анатольського, Л. Ревуцького, В. Лятошинського, К. Шимановського й Ф. Крейслера. Заля була вщерть виповнена. Між приявними було багато американців. Приявні захоплено оплескували виконавців. Концерт був спонзорований Літературно-мистецьким Клюбом в Ню Йорку.

Нова Управа Відділу УККА в Гемпстеді, Н. Й.

Загальні Збори Відділу УККА в Гемпстеді, що репрезентує цю нашу американську найвищу громадсько-суспільну Організацію в повіті Нассав на Лонг Айленді, відбулися 19 квітня.

Зборами, які розпочав молитвою о. Нистор Столярчук, проводила Президія в особах голови А. Копистянського і секретаря М. Курчака. Після звітів, що їх складали за дворічну каденцію уступаючої Управи Ю. Дракс, М. Курчак і В. Пищимуха та за Контрольну Комісію Я. Копистянський, вибрано на пропозицію Номінаційної Комісії, яку очолював Андронік Копистянський, нову Управу Відділу на 1969 рік.

Нову Управу очолив адвокат Володимир Атляс, представник тут народженої ґенерації, відомий своєю активністю в громадській праці, який вже раз кілька літ тому очолював цей відділ. До Управи увійшли ще такі особи: о. Нестор Столярчук, як І-й заступник, д-р Олег Волянський, як другий заступник, секретар Микола Курчак, касир Ярослав Копистянський, та члени: о. Конст. Каліновський, В. Шпачинський, Ю. Гураль, О. Дацків, В. Пищимуха, Ю. Солтис.

До Контрольної Комісії — голова о. Еміліян Шараневич та В. Захарія і С. Кулинич. Склад Управи дає підстави сподіватися, що Відділ розгорне живу працю й діяльність на терені повіту Нассав не тільки на внутрішньому, але й на зовнішньому відтинку, продовжуючи розпочаті зв'язки та нав'язуючи нові з американським світом.

Централю УККА репрезентував на цих Зборах секретар дир. Степан Спринський, який, з питомим йому захопленням, виголосив цікаву доповідь обґрунтовану на практичних прикладах та переконливих доказах про 30-літню, повнокорисну працю УККА, його очевидні осяги та назаперечну конечність дальшої його розбудови й підтримки всією українською громадою.

М. Курчак

Сумний гумор київського журналу „Перець"

Київ. — Сатиричний журнал „Перець" з березня ц. р. у „веселому" репортажі під заг. „Тисячу й одне „чому" поінформував про жалюгідний стан обслуговування населення товарами щоденного вжитку в Україні, навіть у Києві: „Молотка по Києву шукає. Захрип питаючи, почав на мигах запитувати. І о мене вже язик заболів від того осоружного „немає", от і я йому на мигах відповідаю. — Скажіть, Євгеніє Іванівно, і багато таких? — О-тих, що на мигах? — перепитує Євгенія Іванівна Литвиненко. — Краще не питайте... І вона „на мигах" показує, що вистачає таких сердег. — Хіба тільки молотки? А розвідний ключ спробуйте у нас купити, а пилку, а рашпіль, а обценьки, а замок, а... — Євгенія Іванівна махнула рукою". Базуючись на масових листах читачів, журнал „Перець" ставить запитання на „тисячу й одне „чому", але не має змоги в обставинах колоніяльної диктатури відповісти на власні запитання: „Чому Одеська шпалерна фабрика випускає шпалери якогось „приютського" кольору, і вони розлазяться в руках? Чому Луганський завод ім. Артема випускає ванни, в яких навіть бегемота страшно мити, емаль облуплена, можна шкіру здерти? Чому Харківський завод пластмас клепає банки, що не закручуються (їх ніхто не купує) і ядучого кольору тарілочки, які в чотири рази (!) дорожчі фарфорових, і їх теж ніхто не купує? Чому „іскрить" і облазить пральна машина „Бджілка"?" і т. д.

Російський шовінізм і тиранія на Україні

Заходом Українського Клюбу, студентів університету Алберти в Едмонтоні, сюди приїхав Іван Коляска, автор відомої книжки англійською мовою „Шкільництво (Освіта) в Сов. Україні", і виголосив 4 березня вечором в університеті прилюдну доповідь на тему „Національне питання в СССР".

Доповідач підкреслив, що тільки Швайцарія розв'язала справедливо національне питання. Ленін, на думку доповідача, бажав вільного розвитку народів та їхніх мов у національних республіках, але їхні конституційні права є тільки на папері. В СССР панує шовіністична політика „зближення і злиття націй", що її проводять послідно російська комуністична партія і большевицький уряд. Їх ціллю проковнути всі неросійські народи в СССР і створити один російський народ.

В СССР немає комунізму, його називають росіяни соціялізмом, що є в дійсності, на думку доповідача, нічим іншим, тільки тиранією. Большевицький уряд у Москві має повноту влади над республіками, в яких усі головні, ключеві становища, в руках росіян. Всі рішення Центрального Комітету КПСС є автоматично законом для ЦК комуністичної партії Сов. України, що є тільки сліпим виконавцем рішень Москви. На Сов. Україні панує всевладно російська мова: в партійних, державних установах, фабриках, університетах і школах. За часів Хрущова проведено закон про школи, на основі якого українська мова в Україні не є обов'язкова, але добровільна. Від доповідача, І. Коляски, який виїхав в 1963 р. з Канади до Києва до вищої партійної школи, як довголітній член комуністичної партії в Канаді, вимагали: „говоріть загально зрозумілою мовою". У відповідь І. Коляска заявив, що російську мову знає і може нею говорити в Москві; на Україні говоритиме тільки українською мовою, бо вживання української мови — це справа принципова.

Україну заливають щораз то більше росіяни, яких є вже дуже багато і в містах західної України. За те українська молодь „добровільно" виїздить на цілинні піски до Казахстану. Сталін винищив інтеліґенцію в Україні і ті, які пережили ті страхіття, далі тремтять. Російський уряд плекає далі „божевільну думку" про злиття всіх народів в СССР в один нарід, щоб остаточно заволодіти цілим світом. До історії перейдуть як герої: Свобода і Дубчек, а не безмозка потвора Брежньов чи бюрократ Косигін. Молоде покоління, яке виросло в сов. умовинах по II світовій війні, виступило проти русифікації і вимагає здійснення прав, що признає паперова конституція. Молоде покоління не почуває зв'язку з ком. партією, воно відчужене.

По одногодинній майже доповіді І. Коляска давав цілу годину відповіді численним дискутантам, яким ще основніше висвітлив дійсний стан на Україні. Доповідач підкреслив, що з російським шовінізмом треба боротися. Росіяни дуже вразливі на критику, бо їхня політика в світі зазнала і зазнає болючих поразок. Вони програли в Африці, Індонезії, на Близькому Сході, де Ізраїль знищив за шість днів геть усю совєтську зброю, вартости поверх більйона долярів. Тому українці в Канаді вільному світі повинні протестувати найрішучіше і демаскувати шовіністичну, русифікаційну, політику рос. уряду Москви.

На Сов. Україні національне питання стоїть на першому місці як і в білорусів та інших народів СССР. В очах української молоді такі люди, як Чорновіл, Караванський є героями. Правда сов. Суд зробив з Караванського німецького шпигуна, але ген. Тухачевського також засуджено як німецького шпигуна.

На дальші питання доповідач вияснив, що ЦК компартії України ніколи не протестував і не протестує проти русифікації, хоч між партійцями може і є деякі, яким русифікаційна політика не подобається. Якщо ж іде про росіян, то тільки В. Солоухін виступив в обороні української мови на сторінках „Літературної газети" в Москві; про інших не чув. На питання, чи кривда діється усім, а не тільки українцям, І. Коляска заявив, що всі москалі, опинившись на Україні, поводяться зухвало, як шовіністи, члени вищої раси і зневажливо ставляться до українців. Не перечить, що може і в Сов. Росії є багато невдоволених росіян, які хочуть політичних і господарських змін. Вкінці слід згадати, що один з партійців, який поїхав з Канади разом з І. Коляскою на курс до вищої партійної школи, атакував з своїми „приятілями" доповідача, але він не збентежився і дава їм короткі, ядерні відповіді. Крім Едмонтону І. Коляска виступав з доповідями в університеті в Вінніпезі, Саскатуні, в Ванкувері в радіо і на телевізійній мережі.

М. Х.

„Релігійники зброї не складають" — твердить комсомольська газета

Київ. — Газета „Молодь України" з 15 березня надрукувала репортаж із Волині під наг. „Націленість життя", в якому переказано один із „ленінських уроків у колгоспі „Україна". Хоча віруючі в Бога звичайно не мають ніякої зброї, крім віри в Творця та сили духа, „Молодь України" твердить, що „релігійники зброї не складають і не скидають у цьому переконалися комуністи і комсомольці сіл". „Молодь України" інформує про стан на Волині, де багато віруючих у Бога: „Села і хутори з відчутним релігійним впливом на Волині ще не поодинокі. Це зумовлено історичним розвитком цього краю, недавнім тяжким минулим. Тому наступ проти релігії активно веде комсомол та органи совєтської влади". Газета не уточнює, про які саме органи совєтської влади мова і, слідом „за вченням Леніна" закликає „не ображати релігійних почуттів" та одночасно „не робити ніяких уступок релігії, викорінювати релігію". „Молодь України" визнає, що віра в Бога серед населення області не зникає, хоча, за комуністичним вченням мала б зникнути там, де вже „немає клясових різниць": „Не слід думати, що в наших умовах, коли немає експлуататорських класів, релігійні забобони відімруть самі. Проти них треба боротися. Форми і методи цієї боротьби викладені у праці Леніна „Про значення войовничого матеріялізму". Найбільше уваги присвячено в репортажі „молитовним домам" та віруючим — баптистам. Подано також незвичайні приклади, на зразок: „Рік тому комсомольське подружжя справило весілля, а тепер несе первістка хрестити до попа". Дехто з-поміж комсомольців домагався, щоб церкви й молитовні доми зачиняти силою, однак „Молодь України" перестерігає таких „войовничих безвірників" від примусу, п і д тверджуючи тим велике поширення релігійности серед мас населення: „Ось і сьогодні кілька десятків молодих і старих йшли з Нововолинська у наш молитовний дім. Чи не можна його закрити? Ганна Кирилівна; — Підстав для закриття молитовного дому немає. Власне, ми й мову вели про те, що заборона, образа почуттів віруючих — несумісні з антирелігійною роботою. Якщо ж у наш дім йдуть люди з навколишніх сіл і міста, значить, там ця робота проводиться погано, значить, посилювати її потрібно не тільки в селах і хуторах".

Ню Йорк, Н. Й.

ЗУСТРІЧ УЧНІВ РІВЕНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

2-го листопада 1968 року в церковній залі Свято-Троїцького Катедрального Собору УАПЦеркви при 359 Брум вулиці в Ню Йорку відбулася Ювілейна Зустріч бувших учнів Рівенської Української Гімназії з своїми Професорами та членами Батьківського Комітету, який надзвичайно багато допоміг гімназії у її матеріяльних недостатках. Бож рівенська українська гімназія, як і дві інші українські гімназії в Луцьку і Кремянці, були приватними гімназіями і майже увесь тягар їхнього удержання спадав на Батьківський Комітет, а через нього і на свідому верству українського громадянства.

Ця Товарисько - Ювілейна Зустріч відбулася саме в роковини 45-річчя з дня заснования її в Рівному на Волині і 80-річчя Дорогої професорки Надії Яківної Іщук. І тому нічого дивного, за учасників Зустрічі було не мало. Зїхались з Канади, з далекого Ванкуверу, з стейтів Айови, Саскачевану, Ґрін сьбі, Вашинґтону, Чикаґа. А решта зійшлись з Ню Йорку та з дальших і ближчих околиць його. Ті ж, яких доля закинула на інші далекі континенти, прислали свої привітання й тим самим з'єдналися в цей день в одну гімназійну велику родину, щоб спільно пригадати духовий і тривалий зміст згаданих ювілеїв і належно їх відсвяткувати.

Після молебня, який відправили настоятель Собору прот. о. Ю. Сікорський і о. декан А. Селепина й многоліття Ювілятці та всім учасникам Зустрічі, всі присутні зійшли до нижньої залі, яка старання п. Л. П. і В. Якимчука, була гарно і по мистецьки удекорована.

Тут голова Ініц. Групи п. В. Д. відкрив цю Товариською Ювілейну Зустріч і в імені Ініц. Групи сердечно привітав Почесну Президію а саме: Його Високопреосвященство. Високопреосвященнішого Архиєпископа Мстислава, який довший час очолював Батьківський Комітет і якому надзвичайно багато завдячує гімназія на протязі свого існування, Ювілятку Надію Яківну Іщук, проф. д-р Михайла Гуцуляка, о. Ю. Шумовського — законовчителля гімназії, о. декана А. Селепину, настоятеля Собору, о. Ю. Сікорського, проф. Р. Іщука та всіх гімназійних товаришок і товаришів.

Згадав також п. Б. Д. і про тих професорів, які лишилися на рідних землях на чолі з основоположником і довголітнім директором гімназії, Федором Іллічем Пекарським і попросив присутніх вшанувати їх в цей день нашої зустрічі, вставши з місць.

Після цього Почесну Президію обдаровано квітами, а Ювілятці Надії Яківній Іщук піднесено образ мистця п. Мороза. До дальшого ведення програми зустрічі п. Б. Д. попросив п. С. Іллюка з Чикаґо.

Першим попросив слова Владика Мстислав, який на жаль, з причин своїх обов'язків, не зміг бути довше разом з всіма, і мусів в короткому часі від'їхати. З радістю висловився Владика про саму ініціятиву скликання цієї зустрічі та її реалізацію.

„Надзвичайно приємно мені, що Ви запросили мене і моїх дітей, які були учнями цієї рівенської гімназії. Я надзвичайно радий з цього, що знов бачу усіх вас після довгих років нашого скитання." — сказав Владика Мстислав. Згадав Владика і про ті всі тяжкі переживання й зусилля, які довелося пережити йому, як бувшому членові Української Парляментарної Репрезентації Волині, в обороні всіх трьох українських гімназій, які поляки намагалися в 1936 році зліквідувати. Насвітлив коротко Владика і про значення Батьківського Комітету, як для самої гімназії так і для селянської молоді, якій стипендіями улегшено доступ до гімназії. Це збільшило, і то значно, число учнів в гімназії, а рівночасно з тим і збільшилась національна свідомість по селах і містечках. Бо ж вона, ця вже гімназійна молодь у своєму селі чи містечку, була центром уваги решті сільській молоді. Вже там щороку гімназисти організували хор і ходили з колядою на гімназію. Туди вже поплили українські книжки та інше друковане слово.

Старанно опрацьований і змістовний реферат про життя й науковий стаж Надії Яківни Іщук, виголосив п. Л. П. По рефераті відчитано привітання з країн далекого віддалення як Аргентина, Австралія, Канада та Венесуеля.

Дальша програма відбувалася вже за багатою й смачною вечерею, під час якої в мистецькій частині програми п. Т. Лихолай, своїм ніжно-чарівним голосом виконала декілька пісень. Ювілятка Надія Яківна Іщук, в коротких словах подякувала присутнім за привітання й сердечно-зворушливу зустріч. У дальшій промові виручила свою маму її донечка, відома суспільно-громадська діячка, п. д-р Н. Пазуняк. Змістовну і цікаву доповідь дав про взаємовідношення Дирекції Гімназії і польською державною Кураторією проф. д-р Михайло Гуцуляк. Цілком слушно підкреслив прелеґент своє неґативне ставлення до розповсюдження серед учнів гімназії будь-якої націоналістичної літератури, бо це безумовно довело б до цілковитої ліквідації гімназії, великих арештів поміж учнями і позбавлення дальшої можливости науки. А це вже була б велика шкода і страта для цілої української спільноти. Шкода тільки, що з браку часу, доповідач мусів багато скорочувати з свого реферату.

Поділився своїми споминами про гімназійні часи і Всеч. о. Ю. Шумовський — законовчитель гімназії, а Шановний гість проф. Міяковський про Волинь в загальному.

Далі прийшли спомини пережитого учнями, загальні думки, висновки, вдячність за зорганізовану зустріч і пляни підготовки до 50-річчя гімназії.

Офіційну частину зустрічі закінчив прот. о. Ю. Сікорський, який зазначив, що це надзвичайно приємно, коли в церковних залях відбуваються не тільки зібрання в суто церковних і релігійних справах, а також у всяких інших, яке ставить перед нами сьогоднішнє життя. І тому саме Церква мусить бути невіддільна від нього, як особистого, громадського й національного.

Б. Д.

Читання українських творів в англійському перекладі

Форт Гейс, Кензас. (Н. Н. Г.) — В рямках літературної програми Стейтового Коледжу Форт Гейс, Кензас, відбулося шість імпрез, присвячених поетам. Серед учасників авторських вечорів були „Молоді Поети Америки", які вперше виступили із збірками в 1960-их рр., як і члени професури кензанських університетів та запрошені гості-автори з інших стейтів. Читання творів проходило під побічною темою „Зустріч поколінь в поезії від Нової Англії до Каліфорнії". Між авторами був Д. Берекс, проф. літератури з Пітсбурського університету, С. Секет, проф. англ. літератури Кензаського ун-ту, Р. Кухар, проф. мов і літератури з Форт Гейс, який прочитав в англійському перекладі твори із збірки „Палкі серця" і з готованої до друку нової збірки.

Чи Червоний Китай може стати нашим союзником?

Союзником ні, але червоний Китай починає бути смертельним ворогом російської імперії, і вже тому наша постава супроти того факту мусить бути дуже обережна і не треба нам спішитися з тими чи іншими „заявами", чи „резолюціями . . .

Ревізія американських політичних кругів супроти Китаю, факт, що у висліді тих чи інших воєнних акцій на Далекому Сході богато наших земляків з України може опинитися в китайському полоні, для української рації творяться нові перспективи, яких абсолютно не можна переочувати і легковажити. Такі приблизно думки висловили два, здавалося б, собі протилежні доповідачі в Нюарку: д-р Мирослав Прокоп на доповіді зорганізованій Об'єднанням Прих. Визвольної Боротьби України, Відділ в Нюарку, та проф. Іваном Вовчуком на доповіді, зорганізованій Організаціями Визвольного Фронту. Люди, які були присутні на обох доповідях (одна в суботу, а друга в неділю 29 і 30 березня 1969) ствердили, що коли д-р Прокоп всетаки був дуже обережний у висновках у відношенні до розвою подій на Далекому Сході, тоді проф. Вовчук І. заявив, що його не цікавить, що інші думають, але факт, що Китай є проти Росії, є для нас дуже важливим і корисним. Факт, що Китай називається комуністичним, (також є і Росія!) не повинен нас аж забагато турбувати, бо те тепер несуттєве. Впрочім, є взагалі тепер справою дискусійною, чи комунізм сам по собі є ще сьогодні поважною проблемою, особливо в обличчі останніх подій серед самих визнавців комуністичних „доктрин". (Чи ті „обставини" не зроблять різних „Антикомуністичні бльоків" та союзів перестарілими, неактуальними?)

Дзюба, Чорновіл, Караванський і другі не тільки дали знамениті арґументи для нас тут на еміграції про безперервність боротьби України проти російського поневолення, вони дали „матеріял" про Україну й СССР, який знайшов величезний відгук у цілому світі, при чому ряд арґументів, та „фактів" кинув нове більше сприємливе світло на українські визвольні змагання в Україні сьогодні. Особливо у відношенні до жидів, а рівночасно факт, що Дзюба родився і виховувався на Сході України, а Чорновіл на Заході, свідчить, що їх думки є вислідом думання цілої України і це є суттєве. Підписи 132-ох наукових працівників в їхній обороні, це доказ, що за ними є український народ. Цей факт, творить нову перспекмоги не авторів тих листів визвольної боротьби. Чи вимоги не авторів тим листів є за „мінімальними"? Так, мірячи їх мірилом української визвольної ідеї, як цілости, але з уваги на існуючі обставини, із уваги на терен, для якого вони призначені, вкінці з уваги на особисті наслідки для їх авторів, вони є висловом героїзму, особистої відваги і мужности, великого національного патріотизму й відповідальности. Такі в основному були думки висловлені доповідачем д-р Прокопом і рядом дискутантів, що виступали.

І доповідь і дискусія творили в основному доволі корисний і приємний вечір.

І. Я. Хамуляк

Враження із „Студійних днів" нюйоркської „Обнови"

Перший з'їзд студентів, зорганізований студентською „Обновою" під назвою „Студійні дні" в реколекційному домі оо. Василіян в Глен Ков, Лонг Айленд, 22 і 23 березня відкрив о. д-р Володимир Ковалик, ЧСВВ. Отець провідник преставив д-ра Василя Ленцика, який виголосив доповідь на тему „Людина і її призначення". У цій доповіді з'ясовано місце людини у метафізичному, космічному значенні, яке тісно пов'язане з існуванням Бога та з метою людини, якою є щастя в небі.

Опісля виголосив доповідь д-р Юліян Гной на тему „Людський организм і душа". Головною думкою було те, що, хоч студіюючи людський организм у хемічних і фізіологічних розшуках не знаходимо душі, але досконале функціонування цілого орґанізму, як і окремішність кожної людини тяжко пояснити, не прийнявши якогось принципу, який вдержував би точну співпрацю частин і діяльність организму і незмінно задержував би особистість і „я" людини. Принцип той — це душа.

По полудні студенти заслухали доповідь о. д-ра В. Ковалика на тему „Гідність людини у природнім і надприроднім світлі". Прелеґент твердив, що гідність людини в природнім світлі полягає на діях її розуму і свобідної волі згідно з голосом совісти і у праці над собою, як і над цілим видимим світом. У надприроднім світлі ще є Божа ласка, яка спомагає людину і нагороджує за заслуги, за добрі вчинки.

Увечері прибув о. проф. Любомир Гузар, який говорив на тему „Людина — соціяльне єство". Він згадав, що людина стає справжньою людиною тоді, коли ділиться своїм знанням, зацікавленням і часом з іншими, коли вона співпрацює з іншими і є вирозуміла для інших. Студенти повинні організуватися і працювати в деяких занедбаних ділянках громадського життя, і ця праця з іншими допоможе їм стати повними людьми.

В неділю, 23 березня були дві доповіді. Перша п. Ігоря Гурина на тему „Українська людина і її майбутнє". Він казав, що українець в Америці, знаючи добре американську культуру і спосіб життя і знаючи українську культуру, духовість і історію та рідну українську мову, є повнішою людиною сам у собі, цікавішою для інших і потрібною в американській політиці й науці. Українці повинні здобутися на найкращі зусилля, щоб не затратити свого українства.

Останню доповідь мав інж. Микола Костко на тему самовиховання. Коли людина хоче чогось доконати, мусить вміти до цього прямувати, мусить вміти себе вишколювати. Методою самовиховання треба дійти до з'ясовання своєї мети, знайти свої недотягнення, пізнати свої прикмети, щоб можна так діяти, щоб осягнути бажане.

По кожній доповіді була дискусія. Поміж доповідями був вільний час, в якому студенти дискутували, грали у відбиванку, слухали музики або проходжувалися над морем. В суботу ввечері студенти мале прийняття, під час якого відсвяткували уродини одного студента, грали на гітарах і співали, бачили короткий фільм і спеціяльно уложену до музики серію прозірок із життя студентів у Ню Йорку.

Гурт учасників дуже гарно співпрацював, хоч були і пластуни й сумівці, й такі, що не належать до цих організацій. Були католики і православні, були такі, що вчаться в коледжах, і такі, що вже вчать і кінчають маґістерку або роблять докторати. І так пройшли весело і пожиточно два дні, що аж жаль було покидати Глен Ков і вертатися до школи й задач.

Студентська „Обнова" тепер плянує подібні „Студійні Дні" на ранню осінь. Дальші інформації будуть подані в пресі.

До реалізації цих „Студійних Днів" причинилося багато осіб. Щирою дорогою студентська „Обнова" сердечно дякує доповідачам, які безкоштовно й жертвенно доповідали студентам: д-рові Василеві Ленцикові, д-рові Юліянові Гноєві, о. д-рові Володимирові Коваликові, о. проф. Любомирові Гузареві, п. Ігореві Гуринові та інж. Миколі Костковi.

Дякуємо всім тим, що жертвували час і авта, щоб довезти чи відвезти студентів від реколекційного дому у Глен Ков. Ось вони: п. В. Кулинич, п. М. Кулинич, п. Т. Василик, д-р Ю. Гной, п. І. Яремович, п. М. Бурчак, п. Р. Ковалів, п. Я. Оберишин, п. Т. і І. Шевчук, п. М. Костко, п. Ямрозик і п. В. Корнага.

Маруся Шевчук

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж.

КОНЦЕРТИ НА ПОШАНУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Спільними силами трьох парафіяльних шкіл Нюарку й Ірвінґтону, Н. Дж.: української православної церкви св. Вознесіння, української православної церкви св. Тройці та української католицької церкви св. Івана Хрестителя, 9-го березня в школі Мт. Вернон у Нюарку відбувся концерт на пошану великого поета Тараса Шевченка. Після американського і українського гимнів, виконаних учнями католицької парафіяльної школи св. Ів. Хрестителя під керівництвом М. Добаша, дитячий садочок тієї ж школи виконав декілька декламацій. Виступ учнів старших кляс Рідної Школи при парафії св. Вознесіння розпочато мелодекламацією баляди Т. Шевченка „Тополя". Учні молодших кляс виконали збірну декламацію Г. Черінь „Літери", а Н. Павленко продеклямувала вірш „До Основ'яненка". Збірну деклямацію „На смерть Тараса Шевченка" виконали учні школи при церкві св. Тройці.

Вірші „Сон", „За байраком байрак", „Тарас Шевченко", в супроводі хорового співу, виконали учні української католицької школи св. Івана Хрестителя. Вони ж співом та оркестрою відтворили поему Шевченка „Причинна". „Заповітом" було закінчено цей гарний, до того перший „соборницький" концерт.

Доповідь „Шевченко — борець за правду і волю" виголосила студентка коледжу Катруся Загуменна, з парафії церкви св. Тройці.

Академія пройшла з гарним успіхом, при заповненій великій залі. Були священики з усіх наших церков, програма гарна й добре підготовлена. Відповідальними за концерт були: Л. Гусак, п-ні М. Божаківська, М. Робак, хором і оркестрою диригував М. Добош.

СВЯТО В ШКОЛІ ПРИ ПАРАФІЇ СВ. ВОЗНЕСІННЯ

Рідна Школа при українській православній парафії св. Вознесіння в Нюарку влаштувала в церковній залі 16-го березня свято Тараса Шевченка, в 155-ту річницю народження Кобзаря.

Свято розпочалось Шевченківським „Заповітом", підготованим з учнями вчителькою М. Череутою, яка захворіла. Акомпаніював хорові Ів. Череута. Майже всі учні школи виконали поему Т. Шевченка „Причинна".

Світляні рефлектори, мистецьке оздоблення сцени на тлі українського села, національні строї учнів — все це придавало свіжости і краси згаданій поемі. З не меншим успіхом виконано і другу поему „Тополя". Рецитація вірша „Шевченко", що її виконали найменші, і декламація „Б'ють пороги" пройшли досить гарно.

На закінчення цього успішного свята виступив жіночий ансамбль „Горлиця", який декілька років існує при Товаристві Прихильників УНР. Хор вдало виступив під мистецьким керівництвом В. Птащинського, з піснями на слова Т. Шевченка.

Вступне слово про Т. Шевченка сказав настоятель церкви о. прот. д-р С. Гаюк, а реферат „Релігійність Т. Шевченка" прочитав проф. І. Гончаренко.

Керував імпрезою директор школи Л. Гусак, підготовляли її вчителі: М. Череута, А. Гусак, Н. Гончаренко, А. Федоренко, І. Павленко і проф. І. Гончаренко. Оформлення сцени — В. Кирейко і Л. Гусак. Свято закінчилось національним гимном „Ще не вмерла Україна".

Того ж дня в церкві св. Вознесіння була відправлена панахида по св. п. поетові Тарасові Шевченкові.

К. Степовий

Роковини Карпатської України в Ню Йорку

Відзначення Роковин відбулося в неділю, 16 березня, в Українському Інституті Америки Урочистою Конференцією, що її влаштував Карпатський Дослідний Центр. Заля Інституту була прикрашена великим портретом Президента Карпатської України д-ра Августина Волошина, з китицею червоних гвоздиків. До зібраних промовляли кол. мін. Юліян Ревай і д-р Василь Вереш, який відкрив конференцію, виправдавши неприявність кол. Голови Сойму, проф. Августина Штефана. Зібрані вшанували пам'ять Президента Волошина та поляглих Січовиків, громадян, військовиків, які впали в нерівному бою за волю свого народу, або загинули в концентраційних таборах.

Опісля висвітлено відомий у ЗСА документальний фільм про засідання Сойму Карпатської України та про наради кабінету, історичні соймові промови Президента А. Волошина, голови Сойму Августина Штефана та посла до Сойму д-ра Михайла Бращайка справили на приявних глибоке враження. Драматичні слова д-ра М. Бращайка, що „нехай ворог пам'ятає, нехай ворог знає, що ця земля була, є і буде наша, що панами на цій землі були, є і будемо ми, тобто український нарід", — пригадуватимуть історичні події на Карпатській Україні в 1938-39 рр. майбутнім поколінням. Фільм був знятий у Хусті українцем з Канади, п. Лисяком його під назвою „Трагедія Карпатської України", показує п. Василь Авраменко.

К.Д.Ц.

У Львові перевидали книжку українського ученого, видання 1483 року

Київ. У кінці 1968 року Львівська Наукова Бібліотека опублікувала, як сказано в „Культурі і Житті" з 20-го березня, „надто малим тиражем", фотоспособом рідкісне видання наукової праці українського автора Юрія Дрогобича-Котермака „Юдіціум Проностікон", що вийшла латинською мовою в 1483 р. в Римі. У Европі відомі лише 2 примірники того видання, в Україні не було жадного. Автор, родом з Дрогобича, після Краківського університету, де здобув ступень маґістра, помандрував до Італії і у великій нужді закінчив близько 1478 р. Богословський університет, здобувши ступень доктора філософії. Д-р Юрій Дрогобич читав там лекції з астрономії, був обраний ректором факультету медицини і вільних мистецтв. Повернувшись, викладав у Краківському університеті. У перевиданій праці він передбачив час двох затемнень сонця та місяця впродовж року, згадує, що теоретично війна найбільш можлива на морських побережжях, пише про географічне положення Руси — про територію Галицько-Волинського князівства. Книжка розпочинається віршем, присвяченим Папі Сікстатові IV. В основному книжка присвячена астрології, але є в ній чимало важливих відомостей і наукових тверджень. Твір Юрія Дрогобича-Котермака свідчить про міжнародні зв'язки України в часах середньовіччя. Повна його назва, за тогочасним звичаєм, дуже довга: „Прогностична оцінка поточного 1483 року маґістра Юрія Дрогобича з Русі, доктора мистецтв і медицини з Болонського університету".

75-річчя УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ТИЖДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Найближчий тиждень, починаючи вже від цієї суботи 24-го травня до наступної неділі 1-го червня, буде справжнім тижнем Українського Народного Союзу з нагоди його 75-річчя.

Український Народний Союз був заснований в День Вашінгтона 22-го лютого 1894-го року, але його перша звичайна конвенція відбулася в місті його заснування, в Шамокіні, 30-го травня того ж року. На тій першій конвенції було 17 делеґатів, конвенцію проводив о. Т. Обушкевич, а секретарювали д-р Володимир Сіменович і Денис Пирч. З кінцем травня і початком червня відбувся також перший ювілей УНСоюзу, зв'язаний з його 10-річчям в 1904-му році. Ті перші ювілейні святкування, подібно як пізніші і теперішні, мали подвійний характер: культурної імпрези та багатолюдного зібрання.

Прем'єра опери „Анна Ярославна"

Ювілейний „Тиждень УНС" з нагоди його 75-річчя в цьому році почнеться прем'єрою опери Антона Рудницького „Анна Ярославна" до лібретта Леоніда Полтави, з участю найвидатніших наших оперових співаків, хору „Кобзар", балету під керівництвом Роми Прийми-Богачевської та симфонічної оркестри. Прем'єра „Анни Ярославни" відбудеться цієї суботи, 24-го травня, о год. 8-ій вечора в Карнеґі Голл в Ню Йорку та в неділю, 25-го травня, о год. 6-ій по полудні в Тавн Голл у Філядельфії. На прем'єру в Ню Йорку продані вже майже всі білети. Залишились тільки білети на деякі бічні місця і їх можна буде ще набути при касі перед прем'єрою в суботу. При вході можна буде також набути люксусово видану програмку та книжечку з лібреттом.

Річні наради Головного Уряду

У понеділок, 26 травня, на Союзівці почнуться звичайні річні наради Головного Уряду УНСоюзу із річними звітами всіх головних урядовців, дебат над звітами та опісля ухвалами для добра організації і громади. Це будуть останні наради в теперішній каденції, бо в наступному році вже відбудеться чергова конвенція в вибором нового Головного Уряду на чергову 4-річну каденцію.

Дні УНСоюзу там, де він народився

Згідно з програмою, річні наради Головного Уряду УНС мали б закінчитися в п'ятницю, 30-го травня, а два чергові дні, субота 31-го травня і неділя 1-го червня, будуть справжніми Днями УНСоюзу там де він народився, в місті Шамокіні в пенсильвенійському басейні твердого вугілля. В суботу, 31-го травня, о год. 3-ій по полудні відбудуться церковні відправи, опісля біля української католицької церкви відбудеться врочиста дедикація пропам'ятної таблиці на пошану піонерів, а ввечорі бенкет з мистецькою програмою. Неділя, 1-го червня, губернатор Пенсильвенії проголосив офіціяльно „Днем Українського Народного Союзу" і в тому дні ювілейні імпрези відбудуться в недалечкому Леквуд Парку. Перед полуднем будуть відправлені Богослуження в українському католицькому і православному обрядах, опісля буде фестиваль з виступами хорів і танцювальних ансамблів та, вкінці, забава.

Усі ці ювілейні святкування відбуватимуться під ювілейним кличем УНСоюзу: „У пошані до піонерів — лицем до молоді!"

"Ukrainian National Association Day" in Pennsylvania

PROCLAMATION OF HON. RAYMOND P. SHAFER
Governor of Pennsylvania

COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA
GOVERNOR'S OFFICE
HARRRISBURG

January 21, 1969

GREETINGS:

The Ukrainian National Association will celebrate its 75th Anniversary on June 1, 1969 at a Festival at Lakewood Park in Barnesville. Preceding this event, a special concert will be held at Town Hall in Philadelphia and a monument honoring U.N.A. pioneers will be dedicated in Shamokin.

This organization has 117 Branches in Pennsylvania, representing over 17,000 members. Its dedicated efforts toward a final goal of freedom for the brave people of Ukraine and throughout the world, who still bear the oppression of tyranny, are most commendable.

Therefore, in honor of the organization's 75th Anniversary and in the hope that freedom for all will someday prevail, I designate June 1, 1969 as UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION DAY in Pennsylvania and call the attention of our citizens to the important work of the Association.

RAYMOND P. SHAFER
GOVERNOR

Hotel Accommodations In Shamokin Area

JAMES MADISON HOTEL — 612 N. Shamokin St., Shamokin, Pa. — tel. 717-648-4695
HOTEL MARKO — Main St. Ashland, Pa. — 14 miles from Shamokin — Rt. 61 — tel. 717-875-3531 (Ukrainian Owned)
NATALIA MOTEL — R.D. #2,Lehighton, Pa. — tel. 215-377-1823 (Ukrainian Owned)
SHAMOKIN DAM, PA. — Routes 11 and 15 — 18 miles from Shamokin
HOLIDAY INN — tel. 717-743-1111
PHILLIPS MOTEL
SUSQUEHANNA MOTEL
GOLDEN ARROW MOTEL
ACORN MOTEL
HOLIDAY INN — Danville, Pa. — Route 80 — 16 miles from Shamokin
PINE BURR INN — Atlas, Pa. — Rt. 61 — 6 miles from Shamokin — tel. 717-339-3870
BELGRAE HOTEL — 2nd and Maple Sts. — Mt. Carmel, Pa. — 8 miles from Shamokin — tel. 717-339-9808
VISINTAINER'S MOTEL — 4th and Maple Sts — Mt. Carmel, Pa. — tel. 717-339-1262
HOLIDAY INN — Route 309, Hazelton, Pa. — tel. 717-455-2061
NECHO ALLEN HOTEL — Pottsville, Pa. — tel. 717-622-6211

Restaurant Accommodations In Shamokin Area

COX RESTAURANT — Elysburg, Pa. — 7 miles from Shamokin
JEPKO'S — THREE PONDS — Elysburg, Pa. — 7 miles from Shamokin (Ukrainian owned)
OLGA'S RESTAURANT — 500 S. Vine St., Shamokin — tel. 717-648-9222 (Ukrainian owned)
AUMAN'S RESTAURANT — Paxinos, Pa. — 5 miles from Shamokin — tel. 717-648-9695
BOSTON SEA FOOD — 325 N. Shamokin St., Shamokin — tel. 717-648-9235
SHIPE'S SEA FOOD BAR — 707 N. Market St. Shamokin — tel. 717-648-9375

ТАМ, ДЕ НАРОДИВСЯ УНСОЮЗ

Український Народний Союз з нагоди 75-річчя

— презентує —

ДВО-ДЕННУ ПРОГРАМУ СВЯТКУВАНЬ

в Шамокіні, Па. — серці Округи Твердого Вугілля і місці народин УНСоюзу

ПРОГРАМА

СУБОТА, 31-го ТРАВНЯ 1969

3-тя по пол.
Служба Божа і Панахида за Українських Піонерів і померлих Членів УНСоюзу.
Укр. Кат. Церква Преображення Господнього
301 N. Shamokin Street

4-та по пол.
Відкриття Пам'ятника Українським Піонерам, які заснували УНСоюз в Anthracite Valley в Пенсильвенії.

5-та по пол.
ПРИЙНЯТТЯ:
Церковна заля
Український Клюб Б-ва
Заля Американського Леґіону
Готель James Madison

6-та по пол.
БЕНКЕТ
Заля Американського Леґіону
Independence Street

БЕНКЕТ

СУБОТА, 31-го ТРАВНЯ 1969

Гимни: Американський, Канадійський, Український —
Марія Лисогір — сопрано
Молитва — о. Юрій Дубицький, парох Укр. Кат. Церкви.
Відкриття і представлення майстра церемоній — Йосип Лисогір, головний предсідник УНСоюзу
Майстер церемоній —
Петро Пуцило, головний касир УНСоюзу
Привіти — Майор міста Шамокін
Обід
Представлення почесних гостей
Українські танцюристи
Чоловічий хор Лігай Валлей
Головна промова в анг. мові —
Михайло Кічок
Марія Лисогір — сольоспів
Головна промова в укр. мові —
Степан Куропась, заступник головного предсідника УНС

НЕДІЛЯ, 1-го ЧЕРВНЯ 1969
Lakewood Park, Pa.
State Highway No. 54
(близ. Маганой Сіті)
1-ше червня — проголошення губернатором Шейфером, Днем Українського Народного Союзу в Пенсильвенії.

Перед полуднем
Церковні Богослужби
в Католицькій і Православній Церквах

2:30 по пол.
КОНЦЕРТ
Дівочий хор з Торонта „Веснівка"
Чоловічий хор Лігай Веллі
Українські народні танки під кер. Осененка
Ювілейна промова — заступник губернатора стейту Пенсильвенія дос. Реймонд Брадерік

5 до 9 веч.
ЗАБАВА
Оркестра Віллі Урбан

Програма святкувань буде передавана „живо" з Лейквуд Парк через станцію WMBT Shenandoah, Pa.

БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ СОЮЗОВИХ ДНІВ У ШАМОКІНІ

Оперова співачка Марія Лисогір

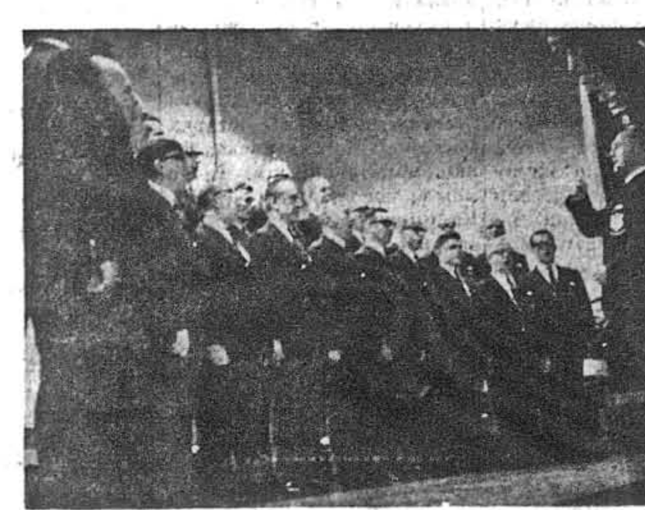
Заступник губернатора Пенсильвенії Реймонд Бродерик

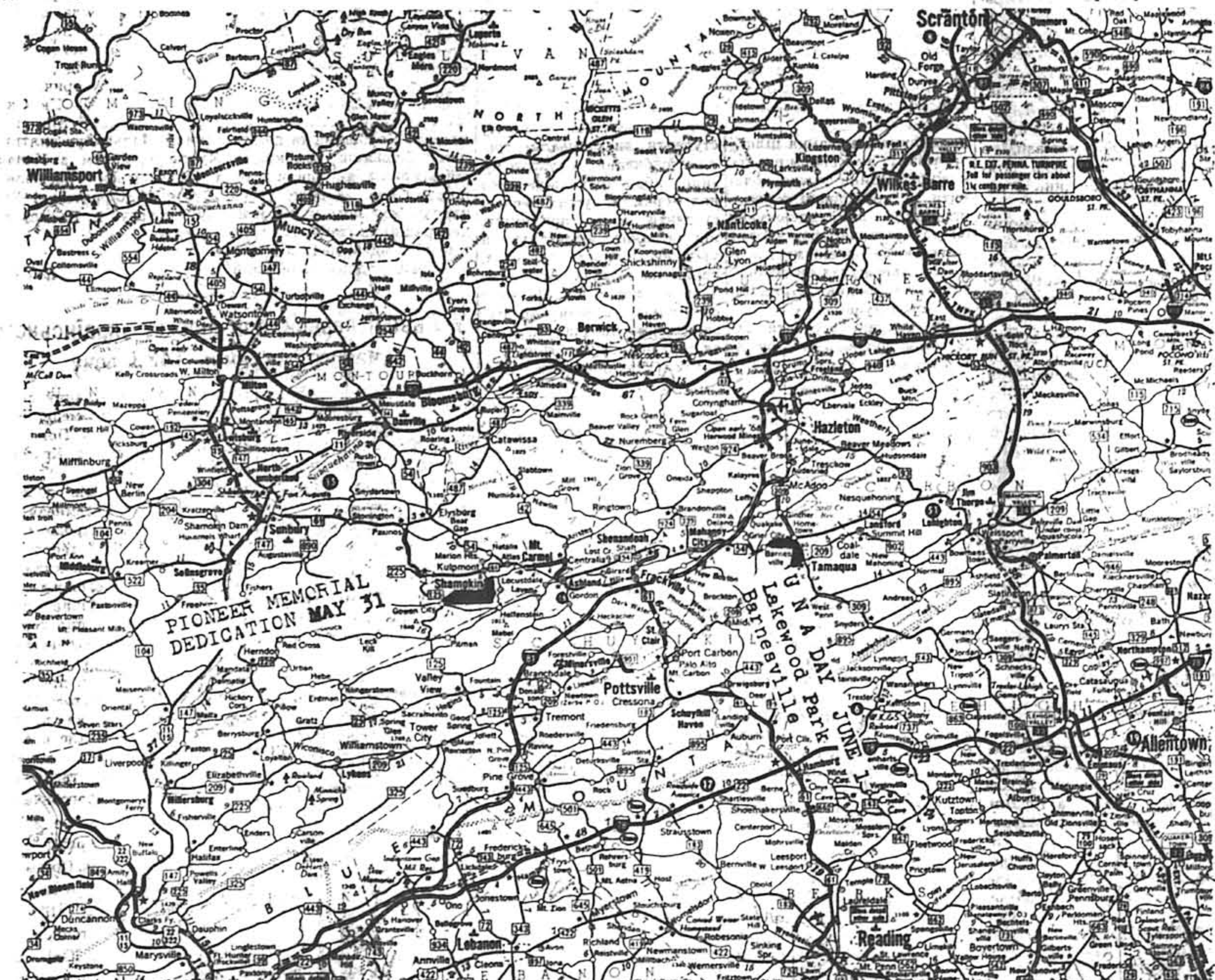
Дівочий хор „Веснівка" з Торонта

Танцювальний ансамбль „Молода Україна" з Питсбурґу

Лігайвелійський хор

МАПА ШЛЯХІВ ДО ШАМОКІНУ

СТУДЕНТСЬКЕ СЛОВО

"How can I talk to you? I give you ideas, and all I get back is conditioned responses!"

ПІСЛЯ СТАТУТОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сім місяців тому, в Філядельфії, відбувся голосний зудар між двома студентськими течіями і в результаті на 15-ім Конгресі СУСТА було поставлене питання — чи взагалі потрібний СУСТА? Запит є оправданий і варто, щоб кожний студент над ним призадумався.

Коли СУСТА вперше постав в 50-их роках, його основоположники поставили перед цією конференцією такі завдання:

„а) шляхом створювання в університетах ЗСА кращого, сприємливішого розуміння змагань української нації за свою державність;

б) шляхом закріплювання знання про моральні і духові вартості українства, та плекання і поширювання українських ідеалів і традицій у ЗСА;

в) підготовляючи своїх членів до здобування потрібного інтелектуального і практичного знання та досвіду, щоб стати активним членом української спільноти в цій державі, або у вільній Україні;

г) шляхом координування діяльності членських організацій, та

ґ) здобуваючи для студенства піддержку українських установ, зокрема УККА".

(СУСТА — Елеонора Кульчицька)

Чи СУСТА виконував такі постанови в останніх п'ятнадцяти роках, не є справою до дискусії, щодо цього можна переглянути записану історію. Сьогодні важливіше подумати над тим, чи завдання, поставлені п'ятнадцять літ тому, є доречними і для наступних п'ятнадцяти років. Якщо так, то чи теперішня організаційна структура СУСТА уможливлює їх здійснення? Як можна зробити з СУСТА ефективний і справжній голос всього студентства в ЗСА? Якщо теперішні напрямні є нереальні, то чим їх замінити — якщо взагалі затримуєм федерацію?

Довгоочікувана Статутова Конференція відбулася і тепер є нагода критикам всіх переконань обернути СУСТА і його членство лицем до 70-их років. Студенти зможуть залишити все як є, зможуть дещо змінити, зможуть СУСТА зовсім розв'язати. Вони матимуть право посилити чи ослабнути, як собі забажають. Значить, не як окремі амбітні одиниці забажають, а все зорганізоване студентство.

До Европи цього літа!

Подорожі

СУСТА організує дві подорожі літаками, які відлітають з Ню Йорку 22 і 24 червня. Один летить до Лондону і відлітає з того ж міста 8 тижнів пізніше. Це дає студентам досить часу оглянути Европу самостійно. Кошти — приблизно $240. За докладнішими інформаціями і зголошеннями писати на адресу: NYC Ukrainian Student Hromada, Ukrainian National Home, 140-142 Second Ave., New York, N.Y. 1003.

Для тих студентів, які ідуть лише на Зустріч та курси при УВУ, іде другий літак, який летить прямо до Мюнхену і лише на 4 тижні. Кошт теж приблизно $240. Справами інформації і зголошень займається: Andrij Chornodolskyj, Cumberland North, No. 109, University of Maryland, College Park, Maryland 20740.

Зустріч

В днях 1-4 липня 1969 р. в приміщеннях Українського Вільного Університету, ЦеСУС скликає Зустріч Українського Студентства (ЗСА, Канада, Німеччина, Франція, Бельгія, Еспанія, Італія).

Курси

Від 7-25 липня 1969 р. відбудуться тритижневі Високошкільні Курси при Українському Вільному Університеті.

Чехо-Словаччина

Тим студентам, які ідуть до Европи приватно, буде цікаво знати, що в днях 21-22 червня ц.р., в місті Свидник на українській землі, що тепер належить до Словаччини, відбудеться 15-ий Фестиваль Українських Пісень і Танку. У фестивалі візьмуть участь поза українцями з Чехо-Словаччини також колективи з України, Польщі, Югославії, Румунії. Такі відвідини фестивалю українцями з вільного світу багато помогли б пряшівським українцям в їхніх змаганнях за вдержання українського обличчя Пряшівщини, — твердять не лише українці Пряшівщини, але й теж українські студенти з Західньої Німеччини. Зацікавлені можуть звертатись на адресу:

Komitet Festivalu
ul. Jarkova 20
Prešov/Slovensko
Czecho-Slovakia

Віддзеркалення I

28, 29, 30 березня 1969 р. в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку відбулася перша Мистецька Виставка українського студентства — Віддзеркалення I.

Виставка включала 65 творів 26-ох молодих мистців із східніх стейтів Північної Америки. Тому, що виставка цікава й вартісна, були зроблені два комплети прозірок (slides). Моя ціль є висилати їх зацікавленим студентським Громадам, — членам СУСТА. Громади можуть висвітлити цілу виставку й матимуть нагоду познайомитись із творчістю сучасного українського студентства.

Мінімальний кошт $5 покриває пошту й всяке ушкодження. Прошу зголошуватись на адресу:

Іня Гікава
Rm. 832 Johnson Hall
411 W. 116 St.
New York, N.Y. 10027

„СТУДЕНТСЬКЕ СЛОВО"
Рік XVII травень 1969 Ч. 2/107
Редагує в 1968-69: Марія Гаврилюк
Всі листи, дописи, заваги пересилати на адресу:
1380 E. Hyde Park Blvd., Apt. 208, Chicago, Ill. 60615

ХТО ЩО РОБИТЬ МІЖ СТУДЕНТАМИ

Стаття має на меті окреслити важливіші угрупування між студентами та представити і оцінити методи і принципи, на яких вони базують свою діяльність.

Пасивна більшість

Почнім з категорії студентів, котру можна назвати „пасивною більшістю". До цієї групи входить переважаюча кількість студентів. Їх спільна характеристика — це холодна байдужість, яку вони виявляють супроти студентських організацій та їх діяльности. Це наставлення можна пояснити так: оточення українців в Америці міняється, багато студентів вже живуть в чисто американському середовищі і присвоюють американські погляди і наставлення до життя. Тим часом, наші студентські організації уперто тримаються форм діяльности, надбаних у Галичині чи на еміграції, хоча така форма в теперішніх обставинах не відповідна. Очевидно, що більшість студентів буде ставитись байдуже до занять, котрі тепер для них не актуальні.

Хоч в цих студентах вже багато американського, вони все ж таки відчувають сантимент до українства і хочуть втримати певні зв'язки з ним, головно на товариському і культурному рівні. А навіть, час до часу, в них виявляється охота „щось зробити" на українському тлі. Дотепер можливості, які студентські організації їм представляли, не відповідали їх потребам, і тому ця більшість залишалася пасивною і відчуженою.

Стара ґвардія

Більше розреклямованою групою є стара ґвардія (в сенсі літ або й поглядів) студентських активістів. Переважно з цієї групи виходить провід більших студентських організацій, як, наприклад, СУСТА і ЦеСУС. Ця група вічно організує і провадить різні конґреси, демонстрації та протести. Роботі цього роду вони справді присвячують багато часу та енергії. Але їх підхід до студентських організацій викликає враження, що вони ці організації розглядають немов вони якісь партизанські боївки або пропаґандивні клітини, які вічно в „бою за українську справу" (глянь на звіт і наради уступаючого. голови СУСТА). Ще одна характеристика старої ґвардії — це страх, з яким вони ставляться до яких-небудь змін. Зміна, це для них щось підозріле або просто непатріотичне. Ця група, переконана що правда (і український „естаблишмент") за ними, далі тримається провідних позицій у студентських організаціях.

Сцена з останньої дії

Подія, яка прекрасно представляє концепцію студентської діяльности в розумінні старої ґвардії, є СКУВС (Світовий Конгрес Українського Вільного Студентства). Півроку вони підготовляли СКУВС. Півроку пізніше вони себе хвалили за „великий успіх". Конкретно — що це було, що з конґресу вийшло?

Конгрес був проголошений як демонстрація єдности українського студентства і як нагода для наших студентів застановитися і приступити до розв'язки своїх проблем. Ось що сталось. Половина першої сесії була зайнята „дискусією" над леґальністю мандатів неіснуючої делеґації з Австралії (властиво, це була сварка між двома ідеологічними угрупуваннями). Три години пізніше ця „дискусія" закінчилась нерішально. Другу половину цієї сесії зайняли дві доповіді про стан українського студентства. Доповіді дали відпруження від ворожих настроїв, які виявлялись під час попередньої дискусії. Якість і зміст цих доповідей були такі убогі, що слухач мав постійно нагоду підсміхатись. Перша сесія закінчилась вибором різних комітетів з півпорожньої авдиторії.

На другий день відбулася урочиста подія. ЦеСУС — міжнародна організація українських студентів, яка вже 15 років спала в заслуженому сні — був відновлений. Ось це головний вислід СКУВС! Це була „розв'язка" старої ґвардії на питання і проблеми сучасного українського студентства.

Минув рік і вже можна оцінити ролю й долю ЦеСУС-у під проводом управи, яка своїм складом нагадує „дім старців" для заслужених голів СУСТА (їх там 5). Ми можемо сподіватись, що ЦеСУС буде вірно повторяти ті самі помилки, котрі довели СУСТА до її сучасного стану, але тепер це вже відбудеться — на міжнародному рівні.

Нові

На останньому конгресі СУСТА була дуже помітна група студентів, котра сильно виступала за змінами в цій федерації. Головна підстава її позицій було переконання, що СУСТА потрібні основні зміни, щоб ця організація відповідала сучасним вимогам студентства і ситуації (преса старої ґвардії не зрозуміла суті їх аргументів і назвала їх „нездоровим елементом", в тім дуже нагадуючи і термінологію і психіку невільницької совєтської системи).

Що представляє собою ця група? Це студенти, які так само зацікавлені і віддані українській справі, як члени старої ґвардії, але різниця в тім: ці „нові" бачуть і признають факт, що багато не в порядку у наших громадах. Вони розуміють, що перестарілі форми діяльности і заскорузлі догми давлять дух і життя української спільноти. Причина, чому ця нова ґвардія вимагає змін, не в тому, що це тепер студентська мода, але тому, що українській суспільності і, точніше, студентським організаціям — це абсолютно потрібне.

Деякі з цієї групи співпрацюють в управах СУСТА і ЦеСУС, і стараються впровадити відповідні зміни знутра. Більшість зосереджує свою роботу в місцевих громадах. Декотрі, на жаль, воліють займатися виключно критикою. В кожнім разі, студенти цієї категорії являються найбільш динамічною групою в теперішньому студентському житті.

Нові напрямні

Свідомо чи несвідомо, концепція діяльности нової ґвардії студентських активістів є поставлена на зрозумінні українського студента, як людини, котра хоче й інтелектуально і суспільно розвиватися, котрій потрібний широкий світогляд, різноманітні зайняття і вироблення критичного способу думання. На їх думку, тільки люди, які мають ці прикмети, будуть мати можливість вибитися в світі і тим самим бути більше здатними допомогти своєму суспільству, народові і країні. Стремління цих студентів не є просто „реакцією" на старе. Це є спроба притягнути універсальні вартості до українського контексту і тим самим його збагатити.

Це гарно звучить в теорії, але як це виглядає в дійсності? Хоч нема точно окресленої програми, вже в різних осередках відбулися і відбуватимуться зайняття, які віддзеркалюють це нове стремління. Останньої весни відбувся цікавий панель в Ню Йорку, котрий займався дійсними, а не видуманими, проблемами української спільноти. Хоч студенти чудотворної розв'язки не знайшли, вони нарешті мали нагоду свобідно висловити свої думки, без звичайних закидів, що, мовляв, ця чи інакша позиція є „непатріотична". Студентська Громада у Філядельфії представила Свято Крут, де не повторялися старі формули, але дуже влучно звернулося увагу на людську трагедію події. В Бостоні Студентська Громада зорганізувала серію гутірок і дискусій, щоб показати студентам різнобічний і об'єктивний підхід до української проблематики. Конкретний успіх цих зайнять свідчить, що не може бути сумніву, що майбутнє наших студентських організацій пов'язане з цього роду діяльністю, а не з пустопорожніми „імпрезами" перестарілого формату.

На закінчення треба згадати одне застереження щодо діяльности нової ґенерації студентських діячів. В реакції до організаційних недомагань нашого суспільства, нові студентські активісти, особливо в Ню Йорку, бачуть рятунок в американських способах організації. Вони хочуть запровадити методи Медисон Авеню до Секонд Авеню. Безперечно, що до певної міри цей підхід потрібний, але тут лежить велика небезпека. Завеликий натиск і віра в „ефишенсі" може допровадити до загибелі тих українських елементів, котрі ми хочемо зберегти. Не можна змішувати або ставити на тому самому рівні ціль і спосіб, форму і зміст.

Виринає питання: чи зміст українства і його ціль на еміґрації відомі, зрозумілі і прийняті новою ґенерацією наших студентів? Але це вже проблема, що виходить поза межі цієї статті.

СУБ, Кембрідж, Масс.

З СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ

16-21 БЕРЕЗНЯ:
Чикаго/Український клюб при Loyola University — Ukrainian Crafts Exhibit.

21 БЕРЕЗНЯ:
Чикаго/УСГ — Ігор Мисько, голова УСГ у Мюнхені: „З'їзд українських студентів у Мюнхені" та „Українські відносини на Пряшівщині, Чехо-Словаччині".

22 БЕРЕЗНЯ:
Ню Гейвен/УСГ — Annual Springtime Lecture Series — Wolfgang Leohnard: "Political Thought: East and West".
Ню Йорк/УСГ — Dr. Henry Huttenbach of CCNY and the New School for Social Research: "The Ukrainian Phenomenon: The present-day situation in Soviet Ukraine".

23-30 БЕРЕЗНЯ:
Чикаго/Український Клюб при Loyola University: "Taras Shevchenko, Poet of Ukraine" Exhibit.

29-30 БЕРЕЗНЯ:
Ню Йорк/УСГ — Education Conference Weekend.

1-30 КВІТНЯ:
Чикаго/Українські студенти при Northeastern Illinois State College: українська мистецька виставка.

19 КВІТНЯ:
Урбана/УСГ — Український фестиваль в University of Illinois.

20-27 КВІТНЯ:
Чикаго/Український клюб при Loyola University — "Ivan Kotliarevsky, Poet of Ukraine" Exhibit.

25 КВІТНЯ:
Чикаго/Український клюб при Loyola University — Forum: "The Future of the Eastern Rite Churches in America".

2 ТРАВНЯ:
Чикаго/УСГ — День середньошкільників.

10-11 ТРАВНЯ:
СУСТА: Статутова конференція у Філядельфії.

11 ТРАВНЯ:
Ню Йорк/УСГ — Економічна конференція.

21-22 ЧЕРВНЯ:
Чехо-Словаччина — Український фестиваль в місті Свидник.

22-24 ЧЕРВНЯ:
ЦеСУС/СУСТА — Відлітають з Ню Йорку два літаки до Европи: один, на 8 тижнів, їде до Лондону, другий, на 4 тижні, їде до Мюнхену.

1-4 ЛИПНЯ:
ЦеСУС/Мюнхен: Міжнародний з'їзд українського студентства.

7-25 ЛИПНЯ:
Мюнхен — Курси при Українському Вільному Університеті.

„ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ"

Студентські видання

„ЗОЗУЛЬКА" — газета творчої української молоді, ч. 4, листопад 1968. Журнал, виданий головно канадійськими студентськими силами, поміщує статті високої якости, часто контроверсійного змісту. В цьому числі появляються, між іншим: точні дані про студентський протест на Конґресі КУК-у, порівняльна аналіза „Чорної Сили" з українською громадою, гостра та дотепна критика наставлення української спільноти до молоді з високою освітою, жалі українських дівчат на українських хлопців, як рівнож поезії, карикатури, оповідання, загальні відомості, цілий ряд ін. цікавих дописів. Передплата $2 річно, висилати на адресу адміністрації: "Zozulka" Magazine, c/o Nicholas Kolodka, 5612 Mennereuil, St. Leonard, Montreal 38, Guebec, Canada.

"NEW YORK CITY UKRAIAN STUDENT HROMADA NEWSLETTER" — ч. 1, грудень 1968. Перше число нового видання молодої Громади є головно інформативного характеру. Першим разом повідомляє про цілі Громади: різні зайняття Громади (подорож до Европи, продукція фільму, конференції, сходини, товариські зустічі); Конґрес СУСТА, наради Управи СУСТА; матеріял про Києво-Могилянську Академію; теж містить поезії і різні практичні поради громадянству про праці, імпрези тощо.

Ч. 2, лютий 1969. — Друге число „Студентських новин" присвячене головно недавній „Конференції на вершинах" — розпочатий цикл опіній гостей, присутніх на конференції, поміщені теж репортажі і більш саркастичні оцінення подій конференції. Матеріяли обох чисел в англійській та українській мовах. Передплата $1 річно, висилати на адресу: NYC Ukrainian Student Hromada, Ukrainian National Home, 140-142 Second Avenue, New York City, N.Y. 10003.

CESUS MEMORANDUM (to the Students of the Free World on the Persecution and Destruction of Ukrainian Culture in the Soviet Union), 1968. Проєкт Меморіялу підготовив Комітет СКУВС. Меморіял подає важливі дані про сучасний стан України і її громадянства в досить можливій англійській мові (хоча не все виключно наукового рівня). Суттєва вартість видання безперечна, але найважливіша проблема — розповсюдження поміж американською, а не українською публікою!

Андрій Чорнодольський

СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ ТА УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНСТВО В АМЕРИЦІ

Беручи до уваги всі подані зауваги пов'яжу їх із діяльністю Союзу Українських Студентських Товариств Америки, СУСТА. Кожна організація чи установа працює, щоб забезпечити своє існування на сучасне і на якнайдальше майбутнє. Щоб ці зусилля не були даремні, вона мусить пристосовуватися до обставин і періодично перевіряти свої методи праці і часом навіть основні принципи. Близька аналіза кожної організації виявить недотягнення, недостатки, структурні і комунікаційні проблеми, фінансові і персональні браки. Найважливішою передумовою живучасти організації є придбання і втримання при собі членства. СУСТА в цьому обмежена до студентських клюбів і громад. Статутово СУСТА є організацією організацій. Цей федеральний устрій дає СУСТА її верховне становище, але, одночасно, обмежує її діяльність. Громади часто перемінюються в кліки, обмежуються, витворюється льокалізм і багато студентів, які прихильно ставляться до ідеї та ідеалів зорганізованого студенства на краєвому рівні, відходять від громадської роботи. Рівнож виринає проблема конфлікту поміж ідеологічними товариствами, яка відбивається на діяльності громади. В дійсності не повинно бути ніякої проблеми тому, що є загально прийнято, що приналежність і діяльність в ідеологічному товаристві не суперечить роботі в студентській громаді, яка повинна охоплювати всіх студентів.

СУСТА як координаційний центр не може втручатися в суто льокальні проблеми, але робить зусилля, щоб студенти належали до громад. СУСТА старається також, щоб у містах при університетах, де нема громад, громади були створені. Неактивні громади старається відновити. Найбільша проблема в діяльності управи є брак фінансів. Тут існує зачароване коло: потрібно фінансів, щоб організувати членство, потрібно членства, щоб мати фінанси. Розв'язки тут немає, — беручи до уваги, що навіть найсильніші громади з достатніми фондами приїжджають на конґрес і платять за двох або трьох делеґатів, хоч повинні за десятьох, а опісля запитують: „Що нам СУСТА дає?" Певно, що СУСТА не може багато дати, якщо її оборотний бюджет є поміж три і п'ять тисяч долярів на рік, з чого більше як половина іде на друкарські кошти. Управа СУСТА складається з дійсних студентів, які мусять самі собі покривати всі кошти. Треба зазначити, що, поза кількома винятками, СУСТА навіть не одержує моральної підтримки — від нікого. Старше громадянство поза критикою майже цілковито іґнорує студентство.

Щоб організаційна робота СУСТА могла провадитись задовільно, потрібно аби хоч одна особа провадила канцелярію постійно, відвідувала всі осередки і координувала роботу віце-президентів. Довший час вже дискутується про справу „алюмнай" СУСТА, і чомусь ця пропозиція викликає сильні неґативні почуття у деяких студентів. Така організація, чисто гонорова, могла б допомогти розв'язати фінансові проблеми. Колишні студенти будуть почуватися зобов'язаними допомогти молодшим, особливо ті, які самі працювали в студентському житті і знають труднощі такої праці.

За останніх п'ятнадцять років багато було зроблено, але мусимо ствердити, що тяглости є мало. Були створені різні традиції та традиційні способи діяння, але в дійсності кожна управа починає наново. Цей брак організаційної тяглости в добі програмових рішень залишає нас дуже позаду. На будуче, віримо, що новий статут із організаційним правильником допоможе. Комунікаційна проблема є найбільш болючою тому, що нема для неї оправдання. Вірю, що не є заважко, щоб управи громад читали обіжники і пресу та інформували членство про діяльність СУСТА. Цьогорічна управа СУСТА розпочала свою роботу під кличем „Координація та комунікація", але, на жаль, зустрілася із великими труднощами.

Щодо діяльности кожної громади, то СУСТА може тільки впливати і радити. Побажано, щоб громади зосереджувалися головно на нейтральному форумі університетів і там провадили свою головну діяльність. Робота громад повинна, перш за все, бути спрямована до вироблення якнайвищого інтелектуального рівня членів: семінарами, доповідями, дискусійними вечорами і т.д. Найважливіше, щоб усі члени знайшли спільну мову і тим доказали старшому громадянству можливість існування в єдності. Студентські громади повинні оминати всі контроверсії в нашій спільноті, але в той самий час повинні стреміти до найбільш об'єктивного насвітлювання сучасної ситуації. Конгрес СУСТА повинен бути відкритим форумом для передискутування всіх проблем української спільноти і, дійшовши до будь-яких висновків, повинен надавати тон студентському рухові. Під тим я розумію вироблення ідеології, яка є сприйнятливою для переважаючої більшости українських студентів.

За останніх 15 років більше як вісім тисяч студентів перейшли через лави студетських громад. Виринає запит і то слушний запит: „Де ж ті наші люди тепер знаходяться?" Що сталося з тими ідейними провідниками? Чому такий малий відсоток їх перейшов до діяльности на форумі старшого громадянства? Чому багато їх розчарувалися нашою спільнотою? — Питань таких багато, і ми мусимо знайти відповіді та запобігти втратам на майбутнє.

Перш за все ми мусимо переконати старше громадянство, що молодь втратила зацікавлення в багатьох наших стандартних способах діяння. Друге, студентство мусить бути готове присвятити зусилля, щоб показати старшим, що ми маємо кращі способи діяння. Студенти мусять взяти перше місце в нашій спільноті і запобігти існуючим бракам. Ми це можемо найкраще зробити, маючи сильні студентські громади, і показати, що незадоволення можна перетворити в найсильнішу українську силу в Америці. СУСТА, як організація, побудована на універсальних принципах наукової об'єктивности, а специфічно віддана праці для українського народу, мусить побороти всі труднощі і з'єднаними силами забезпечити майбудне існування української спільноти в Америці! Як політична еміґрація, ми не смієм втрачати перспективи наших вищих ідеалів, але в той самий час ми мусимо пристосовуватися до сучасності.

Що на майбутнє? Навколо нас бачимо багато розчаровуючого. Кожен, що бажає розчарування, може його легко знайти. Працюючи вже кілька років у студентському русі, я не знайшов розчарування, навпаки я зустрів багато молодих ідейних людей, які непохитно стримлять до покращання нашої спільноти, студентів, які реально бачуть болючі рани в нашій спільноті і не і не відвертають очей, а радше — закочують рукави і беруться до важкої мозольної роботи. І це — наш справжній шлях.

Не забуваймо про наших ближніх у біді

По другій світовій війні сотні тисяч українців були змушені перед большевицькою навалою покинути Рідні Землі і втікати на захід. Частина з них була більш щаслива і змогла виїхати до країн постійного поселення, поза океаном, а поважна частина мусіла залишитися в Европі.

В різних країнах Европи залишилося кільканадцять тисяч українських інвалідів, старців, хворих, калік, удів і дітей, які не могли через фізичні недомагання переселитися на американську землю. Цими нещасливими братами і сестрами заопікувалася українська харитативна установа „Українська Медично - Харитативна Служба", колишній „Червоний Хрест", у Мюнхені, яка кожного року прохає допомогти потребуючим харчовими посилками, одягом, ліками чи грошовими пожертвами. УМХС постійно звітує про розподіл одержаної допомоги.

В останньому часі створилась ситуація конечної допомоги нашим краянам у Польщі, а зокрема в Перемишлі, до якого околиць повертаються убогі наші виселенці. Святим нашим обов'язком є допомагати їм не лише до їхнього животіння, але для створення культурно - освітнього, суспільно-громадського та релігійного життя.

Головна Управа ОУА „Самопоміч" вже понад двадцять років проводить на цю ціль збірки при помочі своїх повних посвяти членів, які не жаліють труду і відвідують наших жертвенних громадян.

Нашим людським і громадським обов'язком є подати руку тим, які не можуть запрацювати на кусок хліба, не можуть дати відповідної освіти своїм дітям і які без нашої помочі пропадатимуть. Як показує дійсність, вже і тут щораз частіше звертаються наші старші люди по допомогу до „Самопомочі".

Виконуючи завдання, Головна Управа ОУА „Самопоміч" рік-річно організує збірку на допомогу потребуючим. Таку збіркову акцію організуємо і цього року. Успіх цієї збірки залежатиме від жертвенности й бажання Українського Громадянства допомогти у збірці. Нашою ціллю цього року є зібрати багато більше для наших потребуючих, ніж у минулому році, бо й потреби їхні більші та скількість потребуючих з роками більшає.

Зложити щиру лепту для наших залишенців у країнах Европи і для потребуючих тут, в Америці, це не тільки наш моральний обов'язок, обов'язок християнина - українця, але це теж обов'язок національний, бо ті, яким помагаємо, це кров від крови нашої і кість від нашої кости, це українці.

Не забудьмо про них під час цьогорічної збірки. Хай не буде ні одного українця, ні одної українки, які не зложили б щирої лепти для тих нещасливих наших братів і сестер, коли зайдуть до Вас збірщики „Самопомочі". Будьмо свідомі того, що кожна лепта обітре не одну сльозу немічного старця, розʼяснить збідніле обличчя вдови й промінням радости заграє на марному личку дитини. Пам'ятаймо, що милосердя це та християнська чеснота, яка зв'язує в одне із Богом усіх людей і Бог сторицею нагороджує за милосердя ще тут, на цьому світі.

Головна Управа ОУА „Самопоміч"
"Selfreliance"
98 Second Ave.
New York, N.Y. 10003

Озон Парк, Н. Й.

ПОКЛІН ШЕВЧЕНКОВІ

Заходом Комітету Об'єднаних Українських Організацій відбулося 23- березня в залі місцевої церкви св. Покрови Шевченківське свято — „Поклін Шевченкові".

Після відспівання „Заповіту" церковним хором (диригент Богдан Крушельницький) вступне слово сказав місцевий парох о. Любомир Мудрий, а доповідь про Поета опрацював О. Недошитко. Церковний хор проспівав „Чого мені тяжко . . ." Шевченка - Волошина. Юнацтво СУМА під керівництвом п-ні Ірини Біскуп виконало хорові твори „Поклін Тобі, Тарасе" й „Реве та стогне" Юнацтву СУМА належить також гуртова декламація „Шлях до слави". Дві точки дали учні Школи Українознавства — збірну декламацію „Слава Кобзареві" та сценічну картину Р. Завадовича „Прощай, Кирилівко". Новацтво Пласту підготовило декламації „Я знаю Шевченка" і „Поклін Тарасові".

Атракцією свята був виступ дитячого ансамблю бандуристів під керуванням о. Сергія Кіндзерявого. Ансамбль виконав „По діброві вітер віє" й „Думи мої" та кілька наддатків. Свято закінчилося співом національного гимну.

Оформлення сцени належиться Олегові Гарматієві, декорації виконав Теодозій Колодій. Місцеве українське громадянство численно явилося на святі віддати поклін Генієві.

В. Б.

ВІСТІ З КЛІВЛЕНДУ

9-го лютого в приміщенні культурно - освітнього осередку відбулися річні загальні збори Товариства прихильників Рідної Школи Українських православних парафій ім. Т. Шевченка. На жаль, присутніх не було багато, бо тоді, крім зборів Т-ва, були ще річні збори Св. Троїцької парафії та збори кредитівки „Самопоміч".

Після звіту Уступаючої Управи, який зробив голова п. Л. Дмитревич та Контрольної Комісії проф. Ів. Холодняк та обговорення деяких справ, приступлено до виборів.

Новий провід Т-ва на 1969 рік такий: пп. Л. Островський — голова, А. Капустянський — 1-ий заступник, Л. Дмитревич — 2-ий заст., Л. Бушан — секретар, М. Адамович — фінанс. секретар, А. Білинська — скарбник, В. Зусь — імпрезовий, М. Капустянська — господарчий та пресовий референт — автор цих рядків. Вільні члени: пп. Л. Філяк та Н. Фединяк. Чільний член Т-ва п. Сергій Бушан через перевантаженість увійшов тільки до Товариського Суду, до якого ще обрали п. Г. Дмитревича та п. М. Білоконського.

У нашій пресі вже була згадка про придбання іконостасу для новозбудованої Української Православної Церкви Св. Володимира на Пармі.

Було запропоновано коло десятка різних проєктів від різних компаній і осіб. Підкомітет під головуванням п. Е. Павлишина довго міркував над цією важливою справою. Нарешті все вирішено і контракт підписано.

Мистецький іконостас висотою в 13 стопи і и інчі буде робити відомий майстер цієї справи артист - маляр Сергій Макаренко із Ню Йорку, а дерев'яну роботу відомий різьбар п. Дмитро Когутич із Клівленду. Його вартість 70,000 долярів. Гроші на іконостас дає старше сестрицтво св. Ольги при нашій парафії, яке довгими роками працює при кухні з вареникaми.

У неділю 9 березня 1969 р. в приміщенні Парма гайскул заходами Окружної Ради відділів Союзу Українок Америки влаштовано гарний показ історичного одягу України. Було 17 модельок, які продемонстрували сімнадцять різних строїв. Всі строї чудово зроблені з відповідних матеріялів і біжутерії. Три танки, сарматський танок — з княжої доби так званий іконн та танок з козацької доби чудово виконала відома балерина п. Рома Прийма — Богачевська. Музичний керівник, відомий і невтомний проф. Богдан Перфецький. Цей надзвичайно цікавий і корисний показ пройшов успішно.

В цей же день 9 березня в приміщенні „Мюзік Голл" під протекторатом „Клівленд Пресс" відбувся 20-ий Фестиваль Національностей. Було представлено 18 різних національностей і понад дві сотки виконавців. Приміщення театру було заповнено по береги. Останньою точкою був виступ українців. Виступала танцювальна група при українській православній парафії св. Володимира віком від 6 до 17 років в кількости 28 осіб з двома акордеоністами під мистецьким керівництвом п. Леоніда Дмитревича.

Треба було бути там, щоб наочно переконатись, яким успіхом користувався цей виступ. Як тільки відкрилась завіса, і на сцені появилися в чудових українських однострoях шестилітні Маргарита Осадчук та Юрчик Татарченко з хлібом і сіллю в руках — оплескам не було кінця, а вже коли почала вся група танцювати гопак (хореографія Л. Дмитревича) під музику із незабутнього „Запорожця за Дунаєм" — то захопленню публіки також не було кінця. Замість шести хвилин, цей виступ продовжувався десять хвилин і був справжнім тріюмфом для для українців, а п. Л. Дмитренко направду заслуговує на признання і всебічну допомогу.

В першій декаді березня до нас завітав відомий хореограф п. Василь Авраменко, який висвітлював фільми „Наталка Полтавка", „Запорожця за Дунаєм", „Ой, не ходи Грицю", а також окремий фільм про приїзд Кардинала Сліпого до Канади. Фільми були висвітлені в Українському Народному Домі та в приміщенні залі при церкві св. Володимира. На жаль, людей не було дуже багато внаслідок вище згаданих причин.

О. Капустянський
прес. референт

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Приємно відзначати успіхи нашої молоді, зокрема в часах ферментів і диких заворушень частини молоді в країні, в якій живемо. Українська спільнота може похвалитися досягненнями своєї молоді. На цей раз хочу відмітити успіхи молоденької громадянки міста Ню Гейвену Романи Лаврович. Романа, доня панства Ірини й інж. Романа Лавровичів, закінчує середню школу як найкраща учениця місцевої католицької школи Сент Маріс, із низкою небуденних відзначень. Їх таки забагато, щоб усі тут вичислити, тому обмежуся до найбільш суттєвих. Посвідка-диплом, видана стейтовою комісією стипендій стверджує, що Романа Лаврович є вибрана найкращою ученицею стейту Коннектикат, приналежить до „Нешенел Онор Сосаєті". Дальше йде похвальна грамота за визначні досягнення в іспитах на здобуття стипендії на загальнокрайовому рівні „Нешенел Меріт Сколяршіп Кваліфаінг Тест". Дальше — ґратуляційний лист із Державного Стипендійного Комітету та вістка, що про Роману Лаврович буде поміщена згадка в „Гу іс Гу" в американських гайскулах. У листі зазначено, що менше 3 відсотків градуюючих сеніорів гайскулів у всій країні є так вирізнені.

Романа Лаврович

Романа не обмежується тільки наукою в американській школі: два роки тому скінчила із відзначенням Українську Рідну Школу ім. Митрополита Андрея Шептицького в Ню Гейвені та з відзначенням здала іспит зрілости в тій же школі. Ромця, як її з любов'ю кличуть, бере дуже активну участь в українському житті Ню Гейвену: вона є пластункою, відбула низку пластових таборів, тепер є юначкою-виховницею і провадить гурток юначок у пластовій станиці, належить до місцевого драматичного гуртка, душею якого є відомий режисер наших театрів дир. Федорович. Її Мавка в „Лісовій пісні" Лесі Українки надовго залишиться в пам'яті усіх, що бачили цю драму, виведену на місцевій сцені. Ромця є теж членом танкового ансамблю „Веселка", де з грацією виконує народні танки, зокрема гуцульські, танки вужчої батьківщини її родичів. Належить і до місцевого Українського Національного Хору, ходить на проби, не опустила ще ні одного виступу хору в Ню Гейвені, чи на виїздах. Часто виступає на академіях і концертах, як декляматорка. Під кінець треба відмітити, що вона є доброю спортсменкою, членом Спортового Т-ва „Довбуш", грає в першій команді жіночої відбиванкової дружини „Довбуша", яка вже вдев'яте підряд здобула мистецтво жіночих відбиванкових команд Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств-Схід. Мабуть, не можна бути більше всестороннім.

Як і належить сподіватися, таку ученицю прийняли до кожного коледжу, до якого вона подала заяви. Із численних, п-на Романа Лаврович вибрала Коннектикатський університет, де цього року восені студіюватиме мови. Бажаємо нашій молодій громадянці дальших успіхів у студіях, в студентському, а згодом угромадському та особистом житті! Романа Лаврович, як і її батьки, є членом Українського Народного Союзу, Відділ 54.

Д-р Мих. Снігурович

ХРОНІКА БОФФАЛА

✓ „ЖИВА ГАЗЕТА БОЙКІВЩИНИ" відбулася 23-го березня в українському домі „Дніпро". Її зорганізував і нею проводив проф. Олександер Бережницький. Як головний редактор, проф. О. Бережницький у вступному слові подав основні питомеңності Бойківщини, переповів деякі уривки зі споминів старих бойків про війну з татарами, про заховані скарби Олекси Довбуша та про сучасний стан знищеної Бойківщини, що його доконали наші західні сусіди по закінченні другої світової війни. Лист командира УПА Степана Хріна, якого він писав до своєї старенької матері, прочитала п-а Оксана Кульчицька. Як колишній мешканець міста Дрогобича, спомин про нього виголосив п. Ігор Чмола, переплітаючи уривками поезій Івана Франка. Сучасні бойківські коломийки, що їх співають тепер про наших поетів: Шашкевича, Франка і Шевченка по всіх селах Скільщини, вірші про Карпати й Бойківщину, автором яких ; М. Тарчанин з Гамільтону, Канада, та бойківські жарти відчитав Микола Пінкас. „Бойківську гумористику" Сергія Карбовича й Івана Шила виконали артисти з Торонта пп. Валько, Лібера та п-ні Надя. Присутні прийняли її гучними оплесками. Під час „живої газети" влаштовано виставку Бойківщини, яку оформила мґр. Маріян Борачок. За повідомленням проф. Олександра Бережницького, скоро появиться друком перше число „Літопису Бойківщини", який друкує Павло Василишин.

✓ „ВЕЛИКОДНІЙ БАЗАР" влаштувало Об'єднання Жінок ОЧСУ в одній із заль в домі „Дніпро" в неділю, 30-го березня. Багате українське мистецтво, як кераміка, різьба, вишивка, писанки й ін., можна було набути на базарі, яким проводила п-ні Катерина Мороз.

✓ ПОКАЗ ПЕЧЕННЯ ВЕЛИКОДНІХ ПАСОК влаштував Відділ Союзу Українок Америки в УНДомі на Блек-Рак в неділю 30 березня. Першу нагороду за найкращу паску отримала п-ні Конотопська. Під час показу пасок відбулася мистецька програма, яку підготовила і нею проводила п-ні Неоніля Стецьків. „Великодній нарис" написала і з чуттям відчитала п-ні Леся Лисак.

✓ ОСЕРЕДОК СУМА ім. Лесі Українки відбув річні загальні збори у власній домівці в домі „Дніпро" в неділю, 30 березня. Новообрану управу на 1969 р. очолив Михайло Лисак, контрольну комісію Михайло Вельмеґа, товариський суд Петро Бутрик та Булаву Юнацтва студент хемії Роман Чіп.

Микола Пінкас

ВИЙШЛИ „ВИБРАНІ СТАТТІ" ІВАНА ОВЕЧКА

Колишній кореспондент „Свободи", який вів відділ „Вісті з-над Пацифіку", Іван Овечко, видат офсетом збірку своїх статтей, публікованих у „Свободі" в 1961-66 роках, під наг. „Вибрані статті" ч.2 У збірці зазначено що ця книжка на 56 сторінок видана „з нагоди 75-ліття Українського Союзу в Америці".

Студентська Громада Ню Йорку запрошує на забаву

Цьогорічна весняна велика забава, яку улаштовує Окружна Рада Союзу Українок Америки разом з Студентською Громадою, відбудеться в суботу 7 червня 1969 р. о год. 7-ій у великій залі Українського Народного Дому (142, 2-га евню). В офіційній частині буде представлення ґрадуантів середніх та високих шкіл, а опісля — мистецька частина.

Забава під звуки оркестри „Темпо" почнеться о год 9.30. Студенти приготовили оригінальні декорації, а аранжер забави, студент обіцяє цікаві несподіванки. Смачний буфет буде у заряпань СУА.

Запрошуємо всіх студентів взяти участь в цій останній перед літом забаві, а ґрадуантів зголошуватись до пані Трембіцької, тел. — SO 8-911.

З життя Осередку СУМА в Рочестері

16-го лютого відбулись Загальні Збори Осередку СУМА ім. ген. Грицая-Перебийноса. Зборами проводила президія в такому складі: інж. М. Терлецький, голова; М. Гудзоватий, заст. голови; М. Масловський, секретар.

Зі звітів Управи мидовідались, що Осередок має 36 членів, в році принято 6 нових членів. Відбуто 10 засідань Управи та одні ширші сходини членів. Влаштовано 2 пікніки, 3 забави, члени взяли участь в зустрічі з кардиналом Й. Сліпим та в Здвизі СУМА на оселі в Еленвілл. Успішно переведено коляду на Визвольний фонд. Загальних приходів було 7,961.24 дол., а розходів — 5,848.97 дол.; в касі Осередку знаходиться 2,122.27 дол.

Добре працювала дружина копаного м'яча „Київ" при Осередку СУМА. Дружина змагається в І-ій Дивізії Рочестерської Футбольної Ліги і тепер знаходиться на першому місці. „Київ" відбув теж двоє товариських змагань з іншими сумівськими дружинами, зі „Скалою" з Клівленду та „Крилами" з Чикаго.

Загальне майно Осередку разом з майном „Косва" виносить понад 10,000 дол.

Велику працю провів Відділ Юнацтва „Полтава". Відділ має 82 членів, з того 38 молодшого юнацтва і 44 старшого. Працює безперервно танцювальний гурток та працював деякий час хор старших юначок та мандолінова оркестра. Відділ відбув Свято Матері, Свято-Миколаївський вечір, Свято Крут, два Апелі та брав участь в усіх імпрезах УККА та організацій Визвольного Фронту.

Для юнацтва зорганізовано дві забави, курси писання писанок та відбуто успішну дводенну прогульку до Вашингтону, де юнацтво оглянуло історичні пам'ятки столиці та віддало честь Тарасові Шевченкові перед його величавим пам'ятником. У виховному складі Відділу працювало 14 осіб, які відбули 38 сходин з юнацтвом.

Після уділення абсолюторії уступаючій Управі вибрано нову Управу на 1969 рік в складі: П. Валко — голова, заступник голови та організаційний реф. — П. Час, Е. Снігур та В. Пристай — його заступники; секретарі: І. Тороус та Анна Бодик; культ.-освітній реф. О. Юрчинський; преса: М. Масловський та В. Корнило; господар: В. Хміляр; спортові референти: П. Яковина та П. Бібоус; Булава юнацтва: М. Лесів, Н. Бездух та Оля Король; жіночі реф.: Леся Кисіль, Марія Ільчишин; суспільна опіка: А. Ільчишин; зовнішні зв'язки: М. Гудзоватий; вільні члени: М. Вовкович та М. Савицький. Контрольну Комісію очолив інж. М. Терлецький, а Товариський Суд — В. Гладун.

М.М.

В ІРАКУ СТРАТИЛИ ДАЛЬШИХ 10 „ШПИГУНІВ"

Бағдад — В середу 15 травня ц. р. повісили тут 5 цивільних мужчин та розстріляли 5 військовиків, засуджених на смерть військовим трибуналом за „шпигунство". Всі вони були мусульманами, один із них був послом до іракського парляменту. Всім їм закидали шпигунство в користь Ізраїлю і — Америки. Від січня цього року переведено в Іраку екзекуцію вже на 36-ох особах, з яких 9 були жидами.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Пожертви на завершення храму св. Симона в Парижі в 1968 році

5,903.65 фр. (1,200 ам. долярів) — С.М. із ЗСА;
4.633 фр. (1,000 кан. дол.) — І. Гребінник;
по 2,000 фр. — Маслов, Плевако, Завзятий оборонець УАПЦ;
1,500 фр. — Старшина Армії УНР - пенсіонер;
1,489.83 фр. — Аванс на збірку УККА, через Д. Бакума;
по 1,000 фр.: Кантор, М.Д., Качура, Панчук, д-р Витязь, кол. урядовець УЦРади, Татарчук, Бацура;
988.30 фр. — п-ні Софія Гаєвська;
800 фр. — о. прот. Ів. Бачинський;
689.12 фр. — п-ні Ірина Турченюк;
600 фр. — Кумпанієць;
589.17 фр —— п. Кухар з Англії;
по 500 фр. — Волошини - Глобенко, Жуковські, Окагий, Коваленки, Шумовський, Міжіняк, Максюта;
300 фр. — д-р Мусякович;
250 фр. — Лівадка;
по 200 фр. — п-ні Вишнівська, от. Є. Омельченко, Вержбицький;
188 фр. — от. Д. Бурко;
175,35 фр. — збірка п-ні Дубицької;
128.45 фр. — Козир;
121.80 фр. — Дмитренко;
121.58 фр. — Маяковський;
114.58 фр. — Слободжаник;
113.25 фр. — Сстрілецька Громада з Едмонтону — через „Українське Слово";
106.79 фр. — п. Покорський, Австралія;
по 100 фр. — Клеменюк, Третякови, Пенюк, п-ні Одарка Гранджан, Половика, А. Вирста, Павленко-Куклoвська, Марія Собчук, Котляр, Жілета, проф. В. Кубійович, п-ні Марецька;
97 фр. — Лідик;
71.20 фр. — збірка Ніколенка;
68.75 фр. — Літвінова;
по 50 фр. — замість квітів на могилу Мотріченка, Черневського, Лазаренка;
48.78 фр. — Союз Українок Америки через п-ні Олену Коровицьку, від от. Гулея;
47.55 фр. — от. Коваленко;
45.24 фр. — „Просвіта" з Вінніпегу;
44.13 фр. — Кислюк;
40 фр. — Локоть (вносить по 10 фр. місячно);
по 30 фр. — Чубаки, п-ні Шінська (вносить по 10 фр. місячно);
24.39 фр. — Горчакова;
по 20 фр. — Хоруженко, Грицай;
16.70 фр. — Малиновський з Данії;
по 10 фр. — Скальський, Нога Микола;
5 фр. — о. Стельмах.

Всім жертводавцям глибока подяка. Просимо людей доброї волі наслідувати повищих жертводавців та зацікавити нашу молодь творенням Українського Культурного Осередку в Парижі.

Листування просимо слати на адресу п. П. Плевако: Mr. P. Plewako, 8 rue de Foucherolles, 77 Bois-le-Roi, — France.

Гроші просимо вплачувати на адресу:

Paris CC/16 001 00, Com. Constr. Eglise Ukrainienne Orthodoxe Autocéphale, 38, Av. de l'Opéra, Paris (2e.), France.

З-поза меж Франції висилати гроші інтернаціональними мандатами на повищу адресу.

За Управу Комітету:
Петро Плевако, голова; *інж. А. Жуковський*, заст. голови й в. о. секретаря й скарбника.

Замість квітів на свіжу могилу наших любих Друзів
ТЕОДОЗІЯ НОСІЄВИЧА і МАРІЇ ГОЛОВАТОЇ
складаємо 10.00 дол. на Видавничий Фонд „Укр. Життя", а 5 дол. на НТШ і 5 дол. на „Нац. Музей" у Чикаго.
Юліян і Наталія КАМЕНЕЦЬКІ
Stockton, 14 травня 1969.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. **АНАСТАЗІЇ КОЧАН**
передають 31.00 долярів на цілі НТШ, що були зібрані під час поминок в день похорону.
ГОСТІ, РІДНІ і ДВІ ДОНЬКИ З ДІТЬМИ І ЧОЛОВІКОМ

Співак-бандурист великого маштабу

Тільки так хочеться скавати про Володимира Луцева, слухаючи його спів і гру на бандурі. Концерт відбувся 29 березня 1969 р. в Рочестері. Програма складалася з двох частин. У першій частині були думи „Страшний Суд", (Вересая), „А у Господа" — лірницька пісня з 17 ст., „Невольник", слова Шевченка, музика А. Голуба, і „Дума на смерть козака-бандуриста" за Гр. Назаренком. Ще юнаком мені довелось раз в житті слухати славетного бандуриста Кочугуру - Кучеренка. Пам'ятаю його „Вурю на Чорному морі", від якої, здавалось, всі слухачі оніміли. І протягом довгих років здавалось, що вже щось подібного ніколи не почую. І все ж таки щось подібне я знов переживав, слухаючи думи у виконанні Володимира Луцева. Це було щось надзвичайне. Недарма один місіонер, слухаючи думи, — сказав, що після їх-не один грішник піде сповідатися, бо ж на тому світі — „не допоможе йому ані батько, ані мати", і сказано таким голосом, що мороз іде поза шкірою.

Дума „Невольник" перенесла слухачів у 17 ст., коли „сироту Степана, козака лейстрового, отамана молодого турки-яничари ловили, з гармати гримали, в кайдани кували"... А ось козак-бандурист умирає в степу під могилою, і ось-ось нескочуть вовки-сіроманці і його тіло рознесуть. І думає він, що з кобзою робити, „а чи її спалити, а чи на могилу покласти і хай вітер грає, людей закликає"...

Можна тільки дуже пошкодувати за відсутніх, бо такі концерти, на жаль, можна пережити хіба раз у житті. Вони дають не лише естетичну насолоду, але й багато для думання. Це ж наша історія, думи це душа народу, яку мистець переносить з минулих століть. Такі концерти розморожують замерзлі душі, роблять людей кращими. Цікаво, що навіть молодь, яка тут дуже далека від сантиментів, з-захопленням сприймала виконання дум.

Маестро Володимир Луців вчився співати в Італії, а грати на бандурі в кобзаря Григорія Назаренка, є лавреатом першої нагороди і европейської Чаші на Міжнародному конкурсі співака у Бельгії, а також має ряд інших міжнародних відзначень за свої виступи. Ми із свого боку лише побажаємо йому дальших успішних виступів і належного визнання з боку українського суспільства.

Ілля Демиденко

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб", Філядельфія — „Лансерс", Рочестер, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в суботу, 24-го травня 1969, о год. 8.15 вечером на Стадіоні Темпел Університету у Філядельфії, Па.

УСК Нью Йорк — „Дойч-унгарн", Нью Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 25-го травня 1969, о год. 2.30 пополудні на грищі Шіпен Парку в Норт Берген, Н. Дж.

„Чорноморська Січ" Нюарк — „Астрос", Бостон, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в суботу, 24 травня 1969, о год. 8.30 вечером на грищі „Астрос" у Бостоні, Масс.

Відбиванковий турнір дружин чоловіків і жінок за першість Української Централі Америки і Канади відбудеться в суботу, 24 травня 1969, у залі Вест Парк Вокайшенел Скул при вулицях Блур Вест і Дундас Вест у Торонті, Онт.

— о —

„Ч. СІЧ" — „СПАРТАНС" 2:2

Нюарк, 11-го травня. — Футболісти „Ч. Січі" заграли цим разом змагання АФЛіги дещо успішніше, здобуваючи нерішену гру з дружиною „Спартанс" із Філядельфії. Помимо сильного вітру, гра була жива і цікава, та повна емоційних хвилин. Змагання були на доволі доброму рівні. Гості здобули спершу двоє воріт і вели 2:0. Опісля „Ч. Січ" вирівняла і старалася здобути переможні ворота, але навіть із декількох добрих воріткових нагод не добились січовики бажаного успіху. Головні недомагання дружини „Ч. Січі" це брак стартру та незгранність змагунів. Їх можна за допомогою доброго тренінгу усунути безслідно.

В лінії нападу виявилася більше продуктивною і небезпечною права сторона із Вільчаком і Олексином. В Чиковичі грав жертвенно та старався бути всюди, де грозила небезпека, але він далі замало старається співпрацювати і втягати до акцій всіх змагунів. Драгутін на центрі помочі переконував що він ще повновартісний змагун. Інші змагуни не вичислилися нічим серед цілої дружини, а два брати Перези показалися зовсім пересічними змагунами.

Склад „Ч. Січі": Р. Куп, С. Гарван, І. Бутенко, З. Снилик, О. Драгутін, А. Луцький, Л. Вільчак, М. Олексин, В. Чижович, О. Перез, А. Перез і В. Ібенез. Ворота для „Ч. Січі" здобули: Л. Вільчак і М. Олексин.

„Ч. Січ" аматори — „Рома" аматори 0:0

„Ч. Січ" юнаки — Св. Цецилія СК юнаки 1:3

„Я пережив більше емоції на цих змаганнях юнаків, як на неодних змаганнях дорослих" — заявив після змагань суддя. Молоді січовики виграли заслужено, але з чималим трудом, після чистої та завзятої гри.

„Ч. СІЧ" — „ДАРТС" 0:1

Нюарк, 18-го травня. — Суперники з Вашингтону, з рук, чи радше ніг яких потерпіла „Ч. Січ" поразку 0:1, це безперечно найсильніша дружина АФЛіги. Про це говорять вже вислідИ „Дартс" 3:0 із Філядельфійськими „Спартанс" і 4:0 із „Тризубом". Ці змагання „Чорноморської Січі" із „Дартс" могли закінчитися краще для господарів, коли б січовики мали хоч малу дозу щастя і більше рішновагі духа під ворожими воротами. „Ч. Січ" мала більше із гри та чимало стрілових нагод, але бракувало дружині виконавців стрільців. Можливо, що приходом Ернеста Поля бувшого чільного змагуна з Польщі, ця ситуація в нападі „Ч. Січі" дещо поправиться.

Як цілість, випала дружина „Ч. Січі" цим разом краще, тобто більше зрівноважено і сцементовано. А все для здобуття перемоги над вашингтонцями все ще того було замало. Поворот в оборону М. Воробця, як теж дебют Бредля на помочі, були корисними для дружини. Вибивалися в грі Чижович, Олексин, Вернер і Драгутін але й другі змагуни вив'язувалися із своїх завдань.

На цих змаганнях дописала публіка, якої було вже біля 500 осіб. Серед глядачів було чимало португальців, шотів, ірляндців та поляків, але порівняльно мало було українців, тоді коли українська громада Нюарку повинна більше цікавитися нашою дружиною. Ми віримо, що громада в Нюарку розбудить в собі більше зацікавлення футболом, тоді прийдуть теж скоріше перемоги змагунів та будуть кращі фінанси „Ч. Січі". Склад „Ч. Січі": Куп Гаврак, Воробець, Бутенко, Бредль, Вільчак, Вернер, Драгутін, Вільчак, Олексин, Чижович, Вернер і Ібенез.

„Ч. Січ" юнаки — Пляйнфілд юнаки 0:0

„Ч. Січ" учні — Мейпелвуд учні 2:2

І. Я. Х-як

— о —

ГАРУГАРІ — „ТРИЗУБ II" 2:3 (2:2)

Останні в сезоні і рішаючі за першість групи схід змагання вирішили наші змагуни у свою користь. Граючи на свій площі і перед своєю публікою противник скоро здобув провадження 2:0, але гарні стріли Романця і Скульського вирівняли ще в першій півгрі. Рішальні ворота здобув Галай доперва в другій півгрі.

Склад дружини був такий: Різаків, Коломиєць, Німкун, Сірий, Савка, Годованець, Тимків, Яхяль, Романець, Галай, Скульський, Кузевич і Федорійчук.

Цією виграною „Тризуб II" закваліфікувався до розгривки за вхід до мейджор дивізії. Противником буде Аллентавн, мистець групи Захід.

М. С.

— о —

УСК — ГРЕЦЬКО-АМЕР. СК 0:1

До минулонедільних мистецьких змагань „Великої Десятки" Нім.-Амер. Футбольного Союзу виступив УСК в ослабленому складі з кількома резервовими змагунами. Мимо цього наші змагуни зуміли твердо протиставитися скорим та твердим грекам. На позиції штопера давалося найбільше відчути брак Янга, якого на зміну заступали то Кравець то МекКулі, що і ослабловало пробоєвість слабо дисипонованого нападу. До УСК-у впали ворота за фавль Кравця — зі 16-тки. „Мур" уськівців вчасі стрілу рушив вліво, а м'яч якраз впав в правий ріг наших воріт, без вини воротаря, який був змилений. При кращій стріловій диспозиції нашого нападу УСК міг навіть виграти, а ще тим більше, якби Мфум більше мав на очах грецькі ворота і більше по них стріляв.

Найкращими змагунами були воротар Герлі. МекКулі і Вол. Шмотолоха, який грав і в нападі, і в помочі. УСК не використав три стріли з вільного з 16-тки. Греки стріляли на ворота з кожної позиції, а навіть із половини площі. М. Чорний і Стравато (15) боязливі і за мягкі. Замість Стравато (15) треба було вставити Соловейка, Кілляра або Скірку. Слід зазначити, що яких 20 хвилин УСК грав в 10-ку з причини контузії Гонзалеса, який на той час мусів зійти з площі. Отже програ УСК із сильними і в повному складі греками незначна і можна уважати, що УСК вийшов з цих змагань навіть добре.

Склад УСК-у: Герлі, Фі-ді, Гонзалес, Кравець, МекКулі, Мицак, Зелень, Пирдон, Мфум, Шмотолоха, Масний (Чорний, Стравато (15).

І. Дз.

Посмертні згадки

ФРАНКО ЦИМБАЛИСТИН, довголітній член Б-ва св. Стефана — 221 Відд. УНС в Шікаго, Ілл., помер 7-го травня 1969 р. на 67 р. життя. Покійний нар. в с. Голубичок, пов. Борщів, Україна. Полишив у смутку дружину Марію, доньку Євгенію і 2 синів: Івана і Едварда. Похорон відбувся 9-го травня 1969 р. з укр. кат. св. о. Миколая, а відтак на цвинтар св. о. Миколая при участи рідні, приятелів і членів Б-ва.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

АНТІН КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ, довголітній член УНС Відд. ч. 182 Т-ва Укр. Січ в Кліфтон, Н. Дж., помер 8 травня 1969 р. на 78 році життя. Покійний нар. в 1896 році в Тарнополі, Україна, прибув до ЗСА в 1912 р. і став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку замдоньку Евгенію, сина Йосифа, брата Йосифа і 4 внуків. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний спочинок 12 травня 1969 р. на цвинтар East Ridgelawn в Кліфтон, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Гнатюк, секр.

ЙОСИФ Ф. РЕЛІК, член УНС Відд. 113 Т-ва св. Івана в Derry, Pa., помер 11 травня 1969 р. на 53 р. життя. Покійний нар. 15 квітня 1916 року в Columbus, Ohio і став членом УНС в 1956 р. Полишив в смутку дружину Єлизавету, дітей: Петті Анн Анкапер, Йоанна Марія, Френк і Вікі Линн, Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 14 травня 1969 р. на цвинтар St. Vincent в Latrobe, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
І. В. Ярчак, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6187. Зустріч Тарзана з консулем.

Мільйон миль від джунглів — проте знаходимо одного чоловіка, якого шукаємо — Тарзана! Надзвичайно!

Я так само здивований, як Ви, консуле Робертсе! Але чому американський консул у цих джунглях? Чому Ви шукали за мною?

Це глибоко секретна проблема. Я розкажу це Вам під час нашої дороги до летунської бази в Момбуззі. Всі на судно!